

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
นางสาววรรณิ์ สอนพานิช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

นางสาววรรณิ์ สอนพานิช

๒ 237743

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2546

3 13.246 ๖ ๒๗ ๖

วรรณิ์ สอนพานิช. (2543), องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธ์, อาจารย์สิฏฐาการ ชูทรัพย์.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 359 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไค-สแควร์

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน คือ เพศ และค่านิยมในอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง คือ รายได้ของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน คือ การแนะแนวของสถานศึกษา และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001.

**FACTORS RELATED TO THE DECISION FOR FURTHER STUDY OF
COMMERCE STUDENTS AT VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL IN
COLLEGES UNDER THE VOCATIONAL COLLEGE DIVISION IN BANGKOK**

**AN ABSTRACT
BY
WANEE SONPANICH**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University**

October 2003

Wanee Sonpanich. (2003). *Factors Related to the Decision for Further Study of Commerce Students at Vocational Certificate Level in Colleges under the Vocational College Division in Bangkok*. Master Thesis, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Subhapharn Siribaedbisuddhi, Mr. Sittakorn Choosup.

The purposes of this research were studying the relationship of students factors, economic and social factors of parents and learning environment factors with the decision for further study of commerce students at Vocational Certificate Level in Colleges under the Vocational College Division in Bangkok of 359 students in first semester of 2546 (2003). The instruments used for collecting data were rating scale type. The data were analysis by percentage, mean, standard deviation and Chi-square.

The results of this research were as follows:

1. Students factors related to the decision for further study were sex and occupational value at the .01 and .001 level of significance. Academic achievement was not related to the decision for further study.
2. Parent's income was economic and social factors of parents related to the decision for further study at the .05 level of significance. Family status, parent's education and parent's occupation were not related to the decision for further study.
3. Environment factors related to the decision for further study were counselling from colleges, and the advice from friends and relatives at the .001 level of significance.

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

จาก

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ปีงบประมาณ 2545

จำนวน 5,000 บาท (ห้าพันบาทถ้วน)

ปริญญานิพนธ์

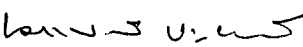
เรื่อง

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร

ของ

นางสาววรรณิ์ สอนพานิช

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

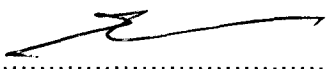
.....  คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

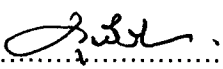
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร ณะพานิช)

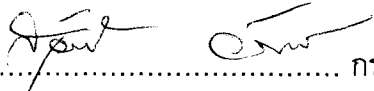
วันที่ ..15.. เดือนพฤษภาคม..... พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....  ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรณ สิริแพทยพิสุทธิ)

.....  กรรมการ
(อาจารย์ สิตฐากร ชุทรัพย์)

.....  กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

.....  กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์สิริฐากร ชุทธิพย์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง อันเป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย และรองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มในการสอบปากเปล่า ที่กรุณาชี้แนะข้อบกพร่องและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขที่ถูกต้อง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม อุดกฤษต์ อาจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา และอาจารย์ มณฑิรา จารุเพ็ง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจและให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้างานวิจัย อาจารย์วิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการพัฒนาเครื่องมือและเพื่อการวิจัย ขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ยุพิน สีสม และอาจารย์พิทักษ์ วงแหวน เป็นอย่างยิ่งที่ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดเหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา และครู อาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย คุณประโยชน์และความดีอันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

วรรณิ์ สอนพานิช

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมุติฐานการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดและองค์ประกอบเกี่ยวกับการศึกษาต่อ.....	10
องค์ประกอบในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน.....	10
ข้อคิดในการเลือกศึกษาต่อ	12
แนวคิดเกี่ยวกับการแนะแนวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ	14
ความหมายของการตัดสินใจ.....	14
กระบวนการตัดสินใจ.....	15
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนหรืออาชีพ.....	17
ทฤษฎีการกระทำทางสังคมของลีดเดอร์.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพ	20
ความหมายของค่านิยม.....	20
ความหมายของค่านิยมในอาชีพ	22
ประเภทของค่านิยมในอาชีพ.....	22
ค่านิยมกับการเลือกงานหรืออาชีพ.....	26
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ.....	27
ความหมายและความสำคัญของการเลือกอาชีพ	27
ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล	28
ทฤษฎีการเลือกอาชีพ	30

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของพีชเบนและอัจเซน.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
งานวิจัยต่างประเทศ	37
งานวิจัยในประเทศ	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	68
ความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า	68
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	70
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก.....	89
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	119

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	45
2	จำนวนและคำร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	53
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	55
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมในอาชีพของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	56
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการได้รับการแนะแนวของสถานศึกษา ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	57
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือ บุคคลใกล้ชิดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ....	58
7	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	59
8	ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	60
9	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในอาชีพกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	61
10	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	62
11	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	63
12	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	64
13	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	65
14	ความสัมพันธ์ระหว่างการแนะแนวของสถานศึกษากับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	66
15	ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทกับการตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ.....	67
16	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ข้อคำถาม.....	91
17	คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	97

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
---	---------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการสร้างคนให้สามารถนำการพัฒนาทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งมีคุณสมบัติความเป็นมนุษย์ที่มีปัญญา มีคุณธรรม มีความสามารถพื้นฐาน มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองและสังคม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (อุไรวรรณ โพธิ์เวชเทวัญ. 2539 : 1) การศึกษามีความสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพราะพื้นฐานความคิดและข้อมูลทางสถิติยืนยันได้ว่า ประเทศใดมีการลงทุนทางการศึกษาสูง จะทำให้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อย่างรวดเร็วด้วย เพราะรายจ่ายในการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของการศึกษาในระดับต่าง ๆ จะทำให้มีผู้สำเร็จการศึกษามากขึ้น และเมื่อบุคคลเหล่านั้นจบออกไปทำงานแล้ว ก็จะช่วยเพิ่มผลผลิตหรือรายได้ในภาพรวมให้สูงขึ้นด้วย อัตราความเจริญทางด้านเศรษฐกิจก็จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว (จรัส นวลนัม. 2540 : 162)

การศึกษาเป็นกระบวนการเสริมสร้างปัญญา และเป็นเครื่องมือพัฒนาศักยภาพของคน เพื่อยกระดับความสามารถของคนให้สูงขึ้น และเป็นการเตรียมบุคคลเข้าสู่หน้าที่การงาน ตามความต้องการของสังคม ซึ่งต้องการบุคลากรที่มีขีดความสามารถสูง คนที่ได้รับการศึกษาและมีความรู้ความสามารถสูงย่อมได้เปรียบกว่าคนที่ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา (ไกรวุธ พนมพงษ์. 2544 : 1) การศึกษามีความสำคัญต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้ ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ายังมีรายได้สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำ โดยเฉพาะเมื่อคำนึงถึงรายได้ตลอดชีพ (จรัส นวลนัม 2540 : 163) การได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเป็นวิธีที่สำคัญวิธีหนึ่งในการเลื่อนชั้นทางสังคม สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันทำให้คนมองการศึกษาเปลี่ยนไป และเปรียบเทียบการศึกษายเป็นเสมือนใบเบิกทางหรือเป็นเครื่องมือในการหางานทำ (จิราภรณ์ ไหวดี. 2541 : 1)

นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นอาชีพที่เปรียบเสมือนตัวเร่ง ที่นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม เป็นการช่วยให้ประชากรกลุ่มต่าง ๆ มีระดับรายได้ที่ใกล้เคียงกัน และมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น ทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศดี ระดับรายได้ประชาชาติต่อหัวจะสูงขึ้น การศึกษาช่วยให้บุคลากร มีความรู้ทักษะและอุปนิสัยที่จำเป็นต่อการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ แรงงานที่ได้รับการศึกษาสามารถผลิตสินค้าหรือประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการศึกษาด้านอาชีพทำให้คนมีรายได้เพิ่มขึ้น อันจะเป็นการช่วยลดปัญหาอาชญากรรม เหล่านี้ ล้วนช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งสิ้น (จรัส นวลน้อม. 2540 : 164) จากความสำคัญของการศึกษาดังกล่าว จึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาและในระดับที่สูงยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านอาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทักษะในงานอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้สามารถออกไปประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สาขาวิชาพณิชยการ เป็นสาขาวิชาชีพแขนงหนึ่ง ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอน 2 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เทียบเท่ากับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2543 : 4) ผู้เรียนในระดับนี้ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้ว สามารถเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือไม่ศึกษาต่อ โดยเลือกประกอบอาชีพก็ได้ ซึ่งควรพิจารณาให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ หากเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หลังสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้ว ผู้เรียนจะต้องเสียค่าลงทะเบียนเรียน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงพอสมควร จึงต้องพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนว่าจะเลือกศึกษาต่ออย่างไร จึงจะเหมาะสมกับความรู้พื้นฐาน ความถนัด และความชอบของตนเอง ตลอดจนอนาคตที่ได้หวังไว้ หรือหากจะเลือกไม่ศึกษาต่อโดยออกไปประกอบอาชีพ ก็จะต้องพิจารณาองค์ประกอบและสภาพแวดล้อมของตนเอง โดยคำนึงถึงโอกาสในการประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคงก้าวหน้าในอาชีพ รวมทั้งสภาพปัจจุบันที่มีความเป็นไปได้และเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเอง จากสภาพความเป็นจริง พบว่า ผู้ที่จบการศึกษาในสายวิชาชีพจะมีส่วนหนึ่งที่ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คือ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ส่วนหนึ่งจะเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ส่วนหนึ่งก็เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี (สบสันต์ อุตกฤษฎ์และคณะ. 2535 : ก) และผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อก็จะออกไปประกอบอาชีพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การพิจารณาองค์ประกอบและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการตัดสินใจเลือกแนวทางของตนเอง

การที่นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่ออย่างไม่เหมาะสม นอกจากจะเป็นอันตรายต่อตนเองแล้ว ยังก่อให้เกิดผลเสียต่อประเทศชาติในส่วนรวมอีกด้วย เพราะความเจริญก้าวหน้าและเสถียรภาพอันมั่นคงของประเทศ ตลอดจนการที่ประชาชน จะมีระดับฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้นั้น ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการประกอบอาชีพหรือการผลิตที่สูง และมีคุณภาพตามความต้องการของประเทศชาติ ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการศึกษาที่สูงพอ ถ้าหากนักเรียนตัดสินใจเลือกผิด เช่น เลือกศึกษาต่อโดยขาดการพิจารณาองค์ประกอบและความพร้อมในการศึกษาต่อของตนเอง อาจประสบปัญหาในการเรียนและต้องลาออกกลางคัน ทำให้เกิด

ความสูญเสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย หรือหากเลือกไม่ศึกษาต่อและออกไปประกอบอาชีพ โดยไม่ทราบความต้องการ ความถนัด และความสามารถที่แท้จริงของตน ไม่มีความรู้ในงานอาชีพเพียงพอ อาจทำให้นักเรียนเลือกการประกอบอาชีพผิด ย่อมเกิดผลเสีย เช่น ไม่สามารถทำงานให้มีประสิทธิภาพได้ อาจเกิดความเบื่อหน่ายในงานที่ทำ และเกิดความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ ต้องเปลี่ยนงานใหม่ หรือหากมีความรู้แน่นเกินไป มีความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานไม่เพียงพอ จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานไม่ดี คุณภาพในการผลิตก็จะต่ำ ซึ่งเป็นการไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ในการพัฒนาเศรษฐกิจให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (วีรพล เวชยางกูร. 2542 : 2)

องค์ประกอบที่มีผลต่อโอกาสในการศึกษาต่อมีหลายประการ ดังที่นักการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ดร. ก่อ สวัสดิ์พานิช. (2518 : 79-81), อีวอ มอริช. (1972 : 131) และบอลบริจ. (1980 : 275-276) ได้กล่าวถึงการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนไว้ทำนองเดียวกันว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ประกอบด้วย เพศ ระดับสติปัญญาของนักเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองในเรื่อง รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา การแนะแนวของโรงเรียน ครูที่ปรึกษาและการแนะนำชักชวนของกลุ่มเพื่อนที่มีแผนการเรียนต่อในระดับสูง จะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญประการหนึ่ง ในการได้รับการศึกษาของนักเรียน ซึ่งมีงานวิจัยของหลายท่านทั้งต่างประเทศและในประเทศที่สามารถสนับสนุนคำกล่าวนี้ อาทิ ออสบอร์น. (1971 : 163 – 167) ซีเวล, เฮาเซอร์และว็อล์ฟ (1986 : 551 – 583) คาร์เพนเตอร์และฟลิซแมน (1987 : 79 – 105) สุรัตน์ ไชยชมภู (2535 : บทคัดย่อ) ชิตชัย สนั่นเสียง (2538 : 266) ชลินุช บุญน้อม (2543 : 92) และวุฒิวงศ์ เอียดศรีชาย (2543 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมในอาชีพ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง การจัดงานแนะแนวการศึกษาต่อของสถานศึกษา คำแนะนำ ส่งเสริม จากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนว และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนที่ศึกษาต่อ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องสนองความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนอาจารย์และผู้มีหน้าที่ในการแนะแนวการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษา แนะนำ ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนให้ถูกต้องเหมาะสมตรงกับสภาพความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ในอันที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตและส่งผลให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่า เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว สังคมและประเทศชาติในที่สุด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะทำให้ทราบว่าองค์ประกอบใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในด้านผู้เรียน สำหรับผู้บริหารและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง และสนองความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนอาจารย์และผู้มีหน้าที่ในการแนะแนวการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษา แนะนำ ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพในภายหน้า ให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ ส่งผลดีต่อประเทศชาติสืบไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ แบ่งเป็น 4 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการขาย แผนกวิชาการเลขานุการ และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร รวม 6 แห่ง ประกอบด้วย วิทยาลัยพาณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพาณิชยการบางนา วิทยาลัยพาณิชยการอินทราชัย วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 3,368 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน (proportional stratified sampling) โดยกำหนดให้แผนกวิชาเป็นชั้นและใช้นักเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ประกอบด้วย

- 1) เพศ
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) ค่านิยมในอาชีพ

3.1.2 องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

- 1) สถานภาพครอบครัว
- 2) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
- 3) อาชีพของผู้ปกครอง
- 4) รายได้ของผู้ปกครอง

3.1.3 องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

- 1) การแนะแนวของสถานศึกษา
- 2) การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิท หรือบุคคลใกล้ชิด

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ หมายถึง การพิจารณาไตร่ตรองเพื่อเลือกศึกษาต่อของนักเรียน โดยวัดจากแบบสอบถามความคิดเห็นในเรื่องการศึกษา ความต้องการ เป้าหมายหรือจุดประสงค์ ความเชื่อและค่านิยม ความคาดหวัง ความสามารถ โอกาสและการสนับสนุนในการศึกษาต่อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านเป้าหมายหรือจุดประสงค์ในการศึกษา หมายถึง การคาดหวังของนักเรียนในเรื่องการศึกษาไว้ล่วงหน้า นักเรียนต้องการได้รับการศึกษาสูง มีความตั้งใจศึกษาต่อ เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตั้งความหวังหรือมีเป้าหมายการศึกษาในอนาคตและจะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เพื่อให้บรรลุตามที่ตั้งเป้าหมายหรือคาดหวังไว้

1.2 ด้านความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษา หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญ คุณประโยชน์ของการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพหรือความสำเร็จของชีวิตในอนาคต รู้ความต้องการด้านการศึกษาของตลาดแรงงานปัจจุบัน มีความเชื่อว่าการศึกษาคือจะทำให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอต่อการทำงานในอนาคต

1.3 ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการศึกษา หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ในเรื่องการศึกษาต่อจนถึงขั้นสูงสุด เท่าที่นักเรียนจะมีความสามารถทำได้ และมีการคาดหวังผลจากการศึกษา เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต มีความต้องการได้รับเกียรติยศ ชื่อเสียงจากการศึกษาหรือการทำงาน มีความคิดและความต้องการในเรื่องรายได้ ค่าตอบแทน ค่าจ้างหรือเงินเดือนสูงจากการทำงาน เมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นสูง

1.4 ด้านความสามารถ โอกาสและการสนับสนุน หมายถึง นักเรียนมีสติปัญญาดี มีความรู้ ความสามารถเพียงพอ มีความมานะพยายามในการศึกษาต่อ และมีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาต่อ เช่น มีสถานศึกษาให้เลือกศึกษาต่อมาก มีผู้ส่งเสริมสนับสนุนในการศึกษาต่อ

2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 สาขาวิชาพาณิชยการ แบ่งเป็น 4 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการขาย แผนกวิชาการเลขานุการ และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

3. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ หมายถึง สิ่งที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แบ่งเป็น องค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

3.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ประกอบด้วย เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และค่านิยมในอาชีพ

3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย รวม 4 ภาคเรียน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
- 2) คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.99
- 3) คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.00

3.1.2 ค่านิยมในอาชีพ หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเห็นว่ามีความสำคัญต่อตนเองในการทำงาน เป็นความรู้สึกพึงพอใจ มีความต้องการที่จะทำงานนั้น แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1) ด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ หมายถึง นักเรียนมีความพอใจ ต้องการและให้ความสำคัญกับงานที่สร้างรายได้สูง งานที่มีค่าตอบแทนคุ้มค่าและพอเพียงที่จะเลี้ยงชีพตามความต้องการของตนได้อย่างสบาย รวมทั้งงานที่มีค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นเพียงพอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในอนาคต

2) ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย หมายถึง นักเรียนมีความพอใจ ต้องการและให้ความสำคัญกับงาน ที่สร้างความมั่นคงในชีวิตได้ เป็นงานที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานแน่ใจว่าจะมีงานให้ทำตลอดไป หรือมั่นใจได้ว่าหน่วยงานที่ทำอยู่ยังมีงานอื่นให้ทำต่อแม้งานที่ทำอยู่จะสิ้นสุดแล้ว เลือกทำงานที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีความปลอดภัยในการทำงานและไม่ต้องเสี่ยงภัย

3) ด้านความมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี หมายถึง นักเรียนมีความพอใจ ต้องการและให้ความสำคัญกับงาน ซึ่งให้เกียรติ เป็นศักดิ์ศรีกับบุคคลที่ทำงานนั้น เลือกงานที่ทำแล้วได้รับเกียรติมีชื่อเสียงในสายอาชีพ เป็นงานที่บุคคลอื่นเห็นความสำคัญ เป็นที่ยอมรับ มีความชื่นชมและให้การยกย่องนับถือบุคคลที่ทำงานนั้น

4) ด้านกระตุ้นให้ใช้ปัญญา หมายถึง นักเรียนมีความพอใจ ต้องการและให้ความสำคัญกับงานที่เปิดโอกาสให้ได้ใช้สติปัญญาความคิดอยู่ตลอดเวลา งานที่ต้องใช้ความรู้ ปฏิภาณไหวพริบและความสามารถสูง สนับสนุนให้ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและ เป็นงานที่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานในหน่วยงาน

5) ด้านความพอใจในอาชีพ หมายถึง นักเรียนมีความพอใจ ต้องการและให้ความสำคัญกับงานที่ตนเองมีความพอใจที่จะปฏิบัติงาน เลือกงานที่มีสวัสดิการดี บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมในการทำงานดี สามารถทำงานได้อย่างมีความสุข และสนุกกับการทำงาน ไม่ต้องทำงานซ้ำซากจำเจตลอดเวลา

3.2 องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ประกอบด้วย สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง

3.2.1 ผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดา หรือผู้ที่อุปการะเลี้ยงดู รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียน

3.2.2 สถานภาพครอบครัว หมายถึง การที่บิดามารดาของนักเรียนอยู่ร่วมกัน แยกกันอยู่หรือหย่าร้าง บิดาหรือมารดาเสียชีวิต หรือนักเรียนอยู่ในความอุปการะของญาติ

3.2.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง การศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครอง แบ่งเป็น

- 1) การศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป
- 2) การศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี

3.2.4 อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง ประเภทของงานที่ผู้ปกครองนักเรียนกระทำอยู่เพื่อการดำรงชีวิตปกติ ก่อให้เกิดรายได้หลักของครอบครัว แบ่งออกเป็น

- 1) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ที่เป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานของรัฐบาล หรือเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

2) เกษตรกรรม/ประมง หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรทุกชนิด เช่น ทำไร่ ทำนา ทำสวน ทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ทุกประเภท รวมทั้งการทำประมง

3) ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ที่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท ห้างร้าน หน่วยงานเอกชน

4) รับจ้าง หมายถึง อาชีพที่ใช้แรงงานหรือให้บริการ โดยได้รับค่าจ้าง ตามข้อตกลง

5) ประกอบธุรกิจส่วนตัว หมายถึง ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการ ประกอบอาชีพที่เป็นธุรกิจของตนเอง เช่น ร้านค้า รับเหมาก่อสร้าง

3.2.5 รายได้ของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง แบ่งเป็น

- 1) รายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือน
- 2) รายได้ 10,000 – 20,000 บาท/เดือน
- 3) รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน

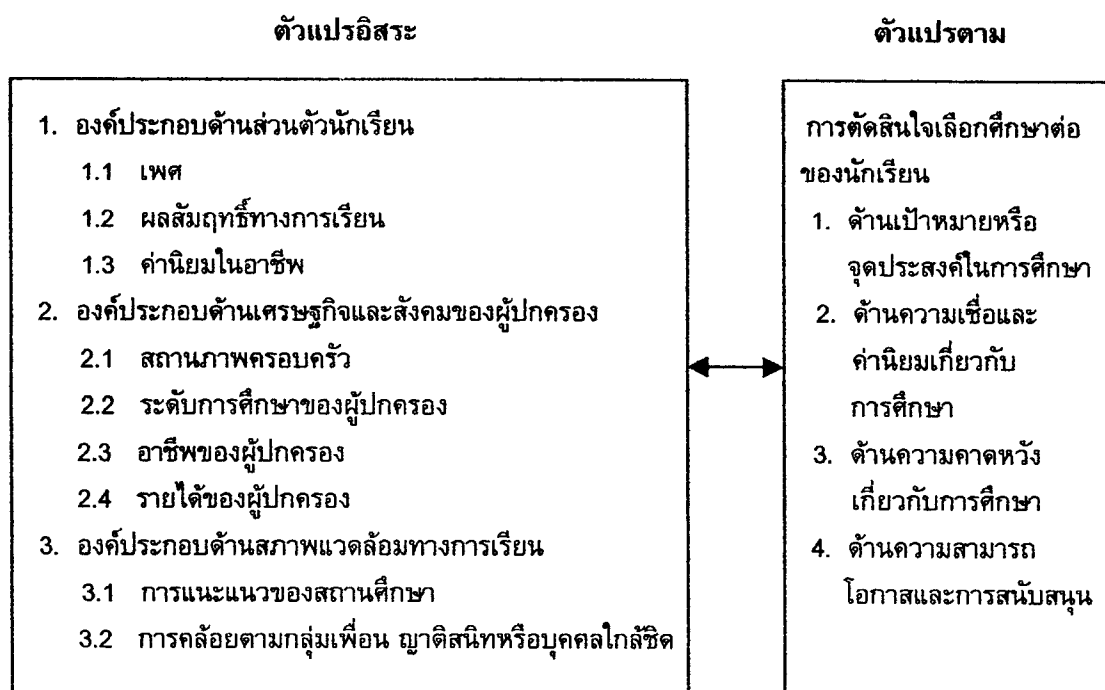
3.3 องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ประกอบด้วย การแนะแนวของสถานศึกษา และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด

3.3.1 การแนะแนวของสถานศึกษา หมายถึง สภาพที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่อง การจัดกิจกรรมแนะแนว การจัดปายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในสถานศึกษา การได้รับข้อมูล คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนวในสถานศึกษาของนักเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาให้กำลังใจเรื่องการศึกษาของนักเรียนเป็นประจำ และมีการติดต่อพูดคุยกับผู้ปกครองเรื่องการศึกษาต่อของนักเรียน

3.3.2 การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด หมายถึง การที่นักเรียนปรึกษา ได้รับคำแนะนำ ชักชวนจากกลุ่มเพื่อนให้ศึกษาต่อ กลุ่มเพื่อนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน และนักเรียนต้องการทำตามอย่างที่กลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและองค์ประกอบเกี่ยวกับการศึกษาต่อ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ โดยใช้ทฤษฎีการกระทำทางสังคมของลิตเตอร์ แนวคิดเกี่ยวกับ ค่านิยม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของ ฟิชเบิน และอิจเซน แนวความคิดเกี่ยวกับการคล้อยตาม มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน คือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมในอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

2. องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง คือ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

3. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน คือ การแนะแนวของสถานศึกษา และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและองค์ประกอบเกี่ยวกับการศึกษาต่อ
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพ
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ
5. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชเบินและอิจเซน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและองค์ประกอบเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

องค์ประกอบที่มีผลต่อโอกาสในการศึกษาต่อมีหลายด้าน จากการศึกษางานวิจัย ของนักการศึกษาและบุคคลหลายสถาบัน ผลการวิจัย พบว่า นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อันหมายถึงด้านสติปัญญาของนักเรียนที่มีผลโดยตรงต่อการที่จะศึกษาต่อแล้ว ยังมีองค์ประกอบอื่นที่มีผลต่อโอกาสทางการศึกษาต่อ เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ซึ่งมีความสำคัญในทุกด้านต่อโอกาสการศึกษาต่อของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีโอกาสในการศึกษาต่อไม่เท่าเทียมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 6) การศึกษาระดับสูงกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพไม่ได้เป็นการศึกษาภาคบังคับ ผู้เรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกี่ยวกับตัวผู้เรียนเอง หากผู้ปกครองนักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี อาจมีปัญหาในการส่งเสียให้เรียน นักเรียนซึ่งอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ก็จะได้รับ การสนับสนุนทางด้านการเรียนมาก ผู้ปกครองจะส่งเสียให้เรียนต่อสูง ๆ เพื่อจะได้ประกอบอาชีพที่ดี ในภายหน้า แต่นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวฐานะยากจน โอกาสที่จะได้เรียนต่อก็น้อย เรื่องภาวะเศรษฐกิจตกต่ำก็เป็นปัญหาสำคัญ ผู้ปกครองบางคนอาจต้องประสบปัญหาการทำงานจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เคยประกอบอาชีพที่มีรายได้ดีอาจต้องออกจากงานหรือมีรายได้ลดลงซึ่งจะมีผลต่อการได้ศึกษาต่อของนักเรียนด้วย ฉะนั้น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง จึงมีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

1.1 องค์ประกอบในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน

ดร. ก่อ สวัสดิพานิช นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่งของไทย ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้นักเรียนมีการเลือกศึกษาต่อ ไว้ดังนี้ (2518 : 79 – 81)

1. เพศของเด็ก ในสังคมบางอาชีพมีการจำกัดเพศอย่างชัดเจน
2. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพบางอย่าง ต้องใช้เวลาเรียนนานและต้องลงทุนสูง บิดามารดาจึงมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจเกี่ยวกับ การเลือกอาชีพของเด็ก
3. ฐานะทางสังคมของครอบครัว ครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมสูงจะไม่ให้บุตรของตนเลือกอาชีพบางอย่างที่เห็นว่าไม่เหมาะสม บางครั้งก็ขัดกับความมุ่งหมายของเด็ก และไม่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของเด็ก
4. ความสามารถส่วนบุคคล การประกอบอาชีพต้องอาศัยความสามารถ และความถนัดตามธรรมชาติของตนเป็นอันมาก เด็กที่ไม่ได้เรียนสาขาวิชาซึ่งเหมาะสมกับความถนัดของตน แม้ว่าจะเรียนสำเร็จได้ แต่เมื่อออกไปประกอบอาชีพแล้ว อาจไม่มีความสามารถสูงในอาชีพนั้น
5. ความสนใจของเด็ก ควรส่งเสริมให้เด็กเลือกเรียนวิชาและให้เลือกอาชีพที่เขาสนใจ จะทำให้เด็กเรียนได้ดีและประกอบอาชีพได้ดี
6. ความคิดเห็นของครอบครัว บิดามารดาย่อมมีอิทธิพลเหนือเด็กเป็นอันมาก ในแง่การเลือกอาชีพ โดยไม่ยอมรับข้อโต้แย้งของบุตร
7. การชักนำของเพื่อน การเลือกอาชีพตามเพื่อนถ้าเหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของตน โดยไม่ขัดกับความคิดเห็นของผู้ปกครองก็ไม่น่าเป็นปัญหาอะไร
8. การแนะนำของโรงเรียน ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษามักรู้จักเด็กเป็นอย่างดี และสามารถประเมินความสามารถและความสนใจของเด็กได้ถูกต้อง

นอกจากนี้ อีวอ มอริช (สุทธิยา จongsว่าง. 2540 : 3 ; อ้างอิงจาก Ivor Morish. 1972 : 131) นักการศึกษาอีกคนหนึ่ง กล่าวว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อของนักศึกษา ซึ่งการศึกษาก็เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการที่จะทำให้บุคคลมีชีวิตที่มีคุณภาพ ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษา จะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญประการหนึ่งว่านักศึกษาจะได้รับการศึกษาอย่างไร ผู้ปกครองที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจแตกต่างกัน มักจะมีความคิดเห็นต่อคุณค่าในการศึกษา ที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นดังกล่าว ก็จะครอบคลุมไปถึงความคาดหวังหรือความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีต่อการศึกษานักเรียน และจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนด้วย

บอลบริจ (Baldbridge. 1980 : 275 – 278) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่อธิบายโอกาสการเข้าเรียนต่อของนักเรียน ไว้ดังนี้

1. การที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดี จะส่งผลให้นักเรียน มีโอกาสในการเรียนต่อมากขึ้น กล่าวคือ ครอบครัวที่มีฐานะดี บิดาประกอบอาชีพที่มีเกียรติ อยู่ใน

กลุ่มชนชั้นสูงและมีการศึกษาดี จะทำให้นักเรียนได้รับการกระตุ้นในการเรียนต่อ ตลอดจนสามารถที่จะเรียนต่อได้ด้วย

2. นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูงก็จะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียนต่อได้มากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากระบบการคัดเลือกคนเข้าเรียนยังใช้ระบบการสอบแข่งขัน ดังนั้น ระดับสติปัญญาของนักเรียนจึงเข้ามาเกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูง จะทำให้นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนต่อในระดับสูง เนื่องจากผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีผลต่อการประสบความสำเร็จในอาชีพและสังคม ผู้ปกครองก็จะพยายามกระตุ้นให้นักเรียนได้เข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

4. กลุ่มเพื่อนของนักเรียนมีแผนการเรียนต่อในระดับสูง จะทำให้นักเรียนตัดสินใจที่จะมีแผนการเรียนต่อในระดับสูงด้วย ประเด็นนี้ จะเกี่ยวเนื่องไปถึงการยอมรับความคิดของกลุ่มเพื่อนมาเป็นแนวคิดของตน คือ ยอมรับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนนั่นเอง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ตามแนวความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวข้างต้น มีหลายประการ ได้แก่ เพศ ระดับสติปัญญาซึ่งวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ตลอดจนการแนะนำของโรงเรียน และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนนักเรียนที่มีแผนการเรียนต่อในระดับสูง

1.2 ข้อคิดในการเลือกศึกษาต่อ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (ม.ป.ป. : 4) ให้ข้อคิดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อไว้ว่า ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อควรพิจารณาถึงองค์ประกอบด้านตัวเอง โดยสำรวจตนเอง ดังนี้

1. ความสนใจ สำรวจตนเองว่ามีนิสัยอย่างไร เอาใจใส่เรื่องอะไร สนใจในกิจกรรมเรื่องงานอะไร และหากจะฝึกให้สนใจกับกิจกรรมหรืองานที่จะเลือกได้หรือไม่

2. ความถนัด สำรวจตนเองว่ามีความสามารถพิเศษหรือความถนัดทางใด ถ้าจะเลือกเรียนในวิชาไม่ถนัด จะฝึกให้ถนัดได้หรือไม่

3. สติปัญญา สำรวจตนเองว่ามีสติปัญญาอยู่ในระดับใด เหมาะสมที่จะเรียน ในวิชาที่เลือกเรียนหรือไม่

4. บุคลิกภาพ สำรวจตนเองว่ามีบุคลิกภาพอย่างไร เพราะแต่ละอาชีพต้องการผู้ที่มีบุคลิกภาพต่างกัน

การที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในแต่ละระดับอย่างเหมาะสมนั้น ผู้ที่จะศึกษาต่อควรตระหนักและยอมรับถึงความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวเองให้มากที่สุด ในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. มองตนเองอย่างรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับตน ในขั้นนี้บุคคลจะต้องรู้จักวิเคราะห์สำรวจตนเองและพิจารณาลักษณะรวม ๆ ของตนเองทุกแง่มุม จนเกิดความเข้าใจ และรู้ในข้อดี ข้อเสียหรือข้อบกพร่องอย่างแท้จริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1.1 อุปนิสัยและบุคลิกภาพ คือ ลักษณะและคุณสมบัติทั้งทางร่างกายและจิตใจ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยา ท่าทาง การแสดงออก อารมณ์ น้ำเสียง การพูดจา ไหวพริบ ความเชื่อมั่น รวมทั้งจะต้องรู้จักทักษะ ความสามารถพิเศษ ความถนัดที่แท้จริง ความสนใจ ทัศนคติและค่านิยมของตัวเองด้วย

1.2 สถิติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการคิดค้นหาเหตุผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ สื่อความหมายหรือแสดงออกให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างทะลุปรุโปร่ง ซึ่งอาจจะดูได้จาก ผลการเรียนรู้ที่ผ่านมา โดยไม่เข้าข้างตนเองจนเกินไป

1.3 สุขภาพอนามัยและลักษณะทางร่างกาย ได้แก่ ความแข็งแรง อ่อนแอ โรคประจำตัว ความสูง น้ำหนัก ความผิดปกติของสายตาหรือความพิการในอวัยวะบางส่วน ของร่างกาย ฯลฯ จะเห็นได้ว่าบางสาขาวิชาได้มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของผู้ที่จะเข้าศึกษาไว้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการศึกษาและในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

1.4 เป้าหมายในชีวิต บุคคลควรรู้ว่าเขาต้องการทำอะไรกับชีวิตของเขา เขาจะไปไหนและจะไปได้อย่างไร การวางแผนชีวิตจะต้องอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง ของแต่ละบุคคล

1.5 สภาพทางเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว การศึกษาในระดับสูงจำเป็นต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นจำนวนมาก ผู้สนใจที่จะศึกษาต่อจึงควรตระหนักในเรื่องนี้ด้วย

2. มองอาชีพอย่างรู้จักโลกของอาชีพ ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใด เขาจะต้องตัดสินใจแล้วว่า จะเลือกประกอบอาชีพใด ต้องสำรวจศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะการทำงาน ความก้าวหน้า แนวโน้มตลาดแรงงาน ความต้องการกำลังคนทั้งในปัจจุบัน และอนาคต และต้องสำรวจว่าอาชีพนั้น ตรงกับความต้องการและบุคลิกภาพของเขามากที่สุด เสียก่อน

3. มองการศึกษาอย่างรู้จักโลกของการศึกษา คือ การรู้จักแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา วิธีการรับเข้าศึกษา คุณสมบัติเฉพาะของแต่ละสาขาวิชา ค่าใช้จ่ายในการศึกษา รวมทั้งวุฒิที่จะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา

4. ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ต้องการอย่างชาญฉลาด ในขั้นนี้ เป็นการฝึกความคิดและประสานสัมพันธ์ระหว่างตนเอง ข้อมูลทางการศึกษา และข้อมูลทางอาชีพ ประกอบการตัดสินใจให้เหมาะสมกับตัวเองและมีความเป็นไปได้มากที่สุด ถ้าจะเพิ่มความมั่นใจ ในการตัดสินใจให้มากขึ้น อาจจะขอรับคำปรึกษาคำแนะนำจากอาจารย์แนะแนว ในสถานศึกษา เพิ่มเติมด้วย (ทบทวมหาวิทยาลัย. 2538 : 4 – 5)

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการแนะแนวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

กระบวนการแนะแนว ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้นักเรียนรู้ช่องทางที่จะใช้ความสามารถของตนที่มีอยู่ ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมให้มากที่สุด รู้จักเลือกหรือตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างฉลาดมีเหตุผลและถูกต้อง งานแนะแนวมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนซึ่งเปิดโอกาสให้เลือกวิชาเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในด้านการศึกษาเล่าเรียน เช่น การเลือกโครงการเรียนให้มีประสิทธิภาพ การรู้จักตนเอง การปรับปรุงบุคลิกภาพเพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคม ให้มีความรู้จักและผูกพันกับท้องถิ่นของตน ตลอดจนสามารถเลือกอาชีพและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข (มะเตือ เสมา. 2530 : 20) ดังนั้น แนวทางการเลือกอาชีพกับแผนการเรียนจึงเป็นเรื่องสอดคล้องกัน เมื่อนักเรียนมีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพใด นักเรียนมักคิดว่าอาชีพนั้นต้องการความถนัดทางใด เพื่อให้เป็นไปได้นักเรียนก็ต้องเลือกเรียนสาขาวิชาที่ตรงกับอาชีพนั้น ๆ และพยายามเข้าเรียนในโรงเรียนที่ดี การแนะแนวโดยมีผู้แนะแนว คือ อาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการชี้แนะแนวทาง ในกระบวนการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อให้กับนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้แนวทางที่จะใช้ความรู้ ความสามารถของตนที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม รู้จักตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งต่าง ๆ อย่างฉลาด มีเหตุผลและถูกต้อง (ชลีนุช บุญน้อม. 2543 : 13)

จากแนวคิดและองค์ประกอบเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ที่นักการศึกษาต่างกล่าวข้างต้นกล่าวไว้ สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีผลหรือมีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนประกอบด้วย เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง รวมทั้งการแนะแนวของโรงเรียนและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

2.1 ความหมายของการตัดสินใจ

“การตัดสินใจ” มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้

ออฟสตัด (Ofstad. 1961 : 1) อธิบายความหมายของ “การตัดสินใจ” ว่า การที่บุคคลหนึ่งได้ตัดสินใจ ก็คือ

- เขาได้เริ่มต้นสร้างปฏิกิริยาโต้ตอบเชิงพฤติกรรม เป็นอนุกรมในการเลือกขึ้นชมบางสิ่งบางอย่าง
- เขาได้ตัดสินใจเพื่อลงมือปฏิบัติบางอย่างใดอย่างหนึ่งที่เขาคิดว่าเขาทำได้
- การลงมือวินิจฉัยว่า เขาควรทำอะไร ภายใต้สถานการณ์เฉพาะอย่าง หลังจากที่ได้พิจารณาทางเลือกต่าง ๆ แล้ว

จอร์และไดสัน (Gore and Dyson. 1964 : 77) ให้ความหมายของคำว่า “การตัดสินใจ” ไว้ว่า เป็นการเลือกเอาทางปฏิบัติซึ่งมีอยู่หลายทางมาเป็นแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

ชูลและคณะ (Shull and Others. 1970 : 31) ให้คำนิยามว่า “การตัดสินใจ” คือ กระบวนการใช้ความคิด สติของมนุษย์ที่ผูกพันกับปรากฏการณ์ อันเกิดจากบุคคลและสังคม การตัดสินใจมีพื้นฐานบนสมมุติฐานของข้อเท็จจริง ที่มีคุณค่าและครอบคลุมตัวเลือกที่ได้รับการเลือกสรรแล้วจากตัวเลือกอื่น ๆ ตามความมุ่งหมายที่ต้องการ

แฮริสัน (Harrison. 1981 : 3) ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับนิยามของ การตัดสินใจ ว่าเป็นกระบวนการประเมินผล เกี่ยวกับทางเลือกหรือตัวเลือก ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย การคาดคะเนผลที่เกิดจากทางเลือกปฏิบัติ ที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายได้มากที่สุด

สมพงษ์ เกษมสิน (2517 : 36) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกทางปฏิบัติ ซึ่งหลายทางจะเป็นแนวทางไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2521 : 208) กล่าวว่า การตัดสินใจ เป็นการเลือกจากตัวเลือกหรือทางออกหลาย ๆ ทาง และพยายามเลือกตัวเลือกหรือทางออกที่ดีที่สุด

แสงว รัตนมงคลมาศ (2542 : 73) ให้ความหมายของคำว่า “การตัดสินใจ” คือ การเลือกบนทางเลือก (Choice of Alternative) ซึ่งทางเลือกนั้นจะต้องมี

- ทางเลือกหลายทาง หากมีทางเลือกทางเดียวไม่ถือว่าเป็นการตัดสินใจ
- ต้องใช้เหตุผลประกอบการพิจารณา โดยใช้ข้อมูลตัวเลขต่าง ๆ มาพิจารณาประกอบการตัดสินใจด้วย
- มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าการตัดสินใจนั้นกระทำไปเพื่ออะไร

จากความหมายของการตัดสินใจดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดจากทางเลือกซึ่งมีอยู่หลายทาง โดยใช้ความคิด เหตุผล ข้อมูล และคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับจากทางเลือกนั้น เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการหรือความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2.2 กระบวนการตัดสินใจ

ไซมอน (Simon. 1960 : 2) ได้อธิบายว่า การตัดสินใจ เป็นกระบวนการ (Process) กระบวนการหนึ่งที่เป็นขั้นตอนและมีหลายระดับ สามารถแยกขั้นตอนของการตัดสินใจออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. เป็นกิจกรรมด้านความสามารถหรือปัญญา (Intelligence Activity) หมายความว่า เมื่อเกิดสถานการณ์ อยากรจะหาทางออกที่เหมาะสม ก็จะเริ่มกระบวนการทางสมอง ในการค้นหาว่ากำลังเผชิญปัญหาอะไรและมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขสถานการณ์นั้น

2. เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการออกแบบ (Design Activity) หมายความว่า ความพยายามที่จะกำหนดทางเลือก พัฒนาทางเลือกและวิเคราะห์ทางเลือกว่า มีทางเลือกอะไรบ้างที่คิดว่าจะเป็นไปได้ ที่คิดจะแก้ไขปัญหาหรือต้องการตัดสินใจ

3. เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการเลือก (Choice Activity) หมายความว่า ในขั้นนี้จะเป็นการเลือกที่แท้จริง คือ ทางเลือกที่คิดว่าจะเป็นไปได้ และเหมาะสมที่จะนำไปดำเนินการ

ไทเลอร์ (วุฒิชัย จานง. 2522 : 4 - 7 ; อ้างอิงจาก Taylor nd.) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นไปตามขั้นตอนในอันที่จะเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมาสำหรับนำไปปฏิบัติได้จริง และได้อธิบายขั้นตอนการตัดสินใจไว้ ดังนี้

1. การแยกแยะตัวปัญหา (Problem Identification) ขั้นแรกของการตัดสินใจเป็นเรื่องของการสร้างความมั่นใจและแน่ใจ โดยการค้นหาแยกแยะตัวปัญหาออกมาอย่างแน่ชัด

2. การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหานั้น (Information Search) คือ การเสาะแสวงหาสิ่งที่เป็นสาเหตุ หรือสิ่งที่ก่อให้เกิดตัวปัญหานั้น ซึ่งข่าวสารที่สรรหามานั้นจำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องและจำเป็นกับตัวปัญหา ตลอดจนมีความเพียงพอในการแก้ปัญหา

3. การประเมินค่าของข่าวสาร (Evaluation of Information) ต้องมีการประเมินค่าดูว่า ข่าวสารที่ได้มานั้นถูกต้อง เหมาะสม เพียงพอกับเวลาและความสามารถ ที่จะนำไปวิเคราะห์ปัญหาได้หรือไม่ หากไม่เพียงพอต้องเสาะหาข่าวเพิ่มเติม หรือหากเห็นว่าไม่เกี่ยวข้องเท่าที่ควรก็จำเป็นต้องตัดข่าวสารบางอย่างที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาที่จะทำการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจนั้นออกไป

4. การกำหนดทางเลือก (Listing of Alternatives) เป็นขั้นตอนสำคัญของการตัดสินใจ คือ กำหนดทางเลือกที่สามารถครอบคลุมวิธีที่จะแก้ปัญหาได้มากที่สุด ถ้ามีข่าวสารสมบูรณ์สำหรับปัญหาแต่ละเรื่อง อาจกำหนดทางเลือกได้เหมาะสมและครอบคลุมอย่างแท้จริงได้

5. การเลือกทางเลือก (Selection of Alternative) เมื่อกำหนดทางเลือกแล้ว ขั้นต่อไปคือ การเลือกทางเลือกที่จะปฏิบัติการต่อไป ขั้นนี้เป็นที่ยอมรับว่าเป็นการตัดสินใจแท้จริงของการเลือกทางเลือกนั้น

6. การปฏิบัติการตัดสินใจ (Implement of Decision) เป็นการปฏิบัติตามผลของการตัดสินใจหรือทางเลือก

สรุปได้ว่า กระบวนการตัดสินใจ เป็นกระบวนการเลือกแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือแก้ปัญหาได้ โดยใช้หลักเหตุผล หาทงออกที่ดีที่สุด ซึ่งต้องมียอมรับประกอบและขั้นตอนที่สำคัญ ตั้งแต่การค้นหาแยกแยะตัวปัญหา หาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหา วิเคราะห์และกำหนดทางเลือก จนถึงตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดและนำไปปฏิบัติ

2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ลีตเดอร์ (Leeder. 1971 unpagged.) ได้ศึกษาและรวบรวมทฤษฎีทางสังคมวิทยา เพื่อมาใช้อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งเขามีความเห็นว่ โดยทั่วไปแล้วรูปแบบทางด้านจิตวิทยาสังคมที่เกี่ยวกับการตัดสินใจกระทำ (แสดง) พฤติกรรมของมนุษย์นั้น นักสังคมวิทยามักจะมองในแง่ของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจ แต่ลีตเดอร์เชื่อว่าปัจจัยภายนอกจริง ๆ แล้ว ไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจ แต่บุคคลจะแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเหล่านั้นมาสู่ตัวตน ซึ่งจะอยู่ในรูปของความเชื่อไม่เชื่อ เป็นเหตุผลที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรม ปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจไม่ได้เกิดจากปัจจัยภายนอกโดยตรง ในการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมของบุคคล ประกอบด้วย ความเชื่อและความไม่เชื่อหลาย ๆ อย่างรวมกัน ดังนั้น บุคคลอาจจะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างเดียวกันแต่เหตุผลที่ทำให้เกิดการตัดสินใจอาจจะแตกต่างกัน ลีตเดอร์ จึงได้รวบรวมกลุ่มของปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำของมนุษย์ และแยกรูปแบบของการแสดงออก ซึ่งการกระทำทางสังคม ของมนุษย์ออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. อารมณ์ หรือความรู้สึก (Sentiments) หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่บุคคลมีต่อบางอย่างที่อยู่รอบ ๆ ตัวเอง มีทั้งความรู้สึกที่ดีและไม่ดี อาจจะแสดงออกมาทางสีหน้าท่าทาง เมื่อคิดหรือพูดถึงสิ่งนั้น เช่น ความรู้สึกต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อเขาพบสิ่งนั้น เขาจะเกิดอารมณ์หรือรู้สึกโกรธและไม่พอใจในสิ่งนั้น
2. ความคิดเห็น (Opinions) เป็นความเชื่อหรือความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งความคิดเห็นของบุคคลจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ที่เขาได้รับ
3. การคาดคะเนพฤติกรรมของตน (Behavioral of guess) คือ แนวโน้มของบุคคลที่จะกระทำ (แสดง) พฤติกรรมออกไป โดยพิจารณาถึงผลดีผลเสียของการกระทำนั้น ๆ ก่อน ถ้าพฤติกรรมที่เขาจะแสดงออกไปจะก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดีเขาก็จะไม่กระทำ
4. พฤติกรรมที่แสดงออก (Behavioral to expression) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกจริงหลังจากผ่านขั้นตอนของการคาดคะเนพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ แล้ว

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนหรืออาชีพ

มาร์ติน แคทซ์ (พรณี เกษกมล. 2531 : 28 – 29 ; อ้างอิงจาก Katz. 1963) เป็นสมาชิกของสำนักบริการทดสอบทางการศึกษา แนวคิดของเขามีอิทธิพลต่อนักวิชาการและได้เสนอแนะว่าการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนหรืออาชีพ ประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่หนึ่ง ควรเริ่มต้นด้วยการตรวจสอบค่านิยมของตนเอง สำรวจค่านิยมที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1. มิติ ได้แก่ รายได้ดี การช่วยเหลือคนอื่น ความมีชื่อเสียง การเป็นตัวของตัวเอง การใช้สติปัญญา ฯลฯ 2. ขนาด ได้แก่ จำนวน

หรือระดับของค่านิยม เช่น เงินเดือนมีหลายระดับ 3. ความสำคัญ ได้แก่ การให้น้ำหนักค่านิยม เช่น ให้ความสำคัญหรือมีค่านิยมเรื่องเงินเดือนมากกว่าความเป็นตัวของตัวเอง

ขั้นที่สอง คือ การกำหนดตัวเลือกกว่าเรามีตัวเลือกอะไรบ้าง ขั้นตอนนี้จะทำได้สะดวกขึ้น ถ้ากำหนดตัวเลือกเฉพาะกลุ่มหรือเป็นตัวเลือกแบบเดียวกัน เช่น จะเลือกศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้ว ตัวเลือกอาจเป็นการเลือกศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (2 ปี) หรือศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี)

ขั้นที่สาม คือ การให้คะแนนในแต่ละเรื่องของค่านิยม การให้คะแนนตามใจตนเอง มีการประเมินโดยใช้ตัวเองเป็นหลักตามน้ำหนักค่านิยม แต่เมื่อรวมคะแนนตามความสำคัญของแต่ละช่องความสำคัญ ทุกช่องรวมกันจะได้เท่ากับ 100 คะแนน

ขั้นที่สี่ คือ การกำหนดสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวเลือก แลทซ์ ได้ใช้มาตรฐานแค่ 5 สเกล เช่น สัมประสิทธิ์ เป็น 5, 4, 3, 2, 1 สัมประสิทธิ์จะเป็นค่าที่แสดงว่า คนในอาชีพที่แต่ละแผนหรือแต่ละตัวเลือกจะได้รับขนาดของค่านิยมที่ต้องการ โดยกำหนดว่า

5 มีค่ามากกว่าร้อยละ 92

4 มีค่าระหว่างร้อยละ 69-92

3 มีค่าระหว่างร้อยละ 33-68

2 มีค่าระหว่างร้อยละ 9-32

1 มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 9

ขั้นที่ห้า คือ การนำค่าสัมประสิทธิ์มาคูณกับคะแนน เป็นช่องความสำคัญ ใส่ผลที่ได้ในช่องผลของแต่ละตัวเลือกแล้วหาค่าผลรวมของค่านิยมในแต่ละตัวเลือก ตัวเลือกใดได้ผลรวมสูงสุดแสดงว่าน่าจะตัดสินใจเลือกตัวเลือกนั้น

ขั้นที่หก สำหรับโรงเรียนที่ได้เก็บคะแนนจากการทดสอบ หรือมีบันทึกผลวิชาการ สามารถหาความน่าจะเป็นของความสำเร็จแต่ละตัวเลือกได้ อาจนำค่าความน่าจะเป็นนี้คูณกับผลรวมของค่านิยม จะได้ดัชนีความคาดหวัง ถ้าดัชนีความคาดหวังของตัวเลือกใดสูงสุดแสดงว่าน่าจะตัดสินใจเลือกตัวเลือกนั้น

2.5 ทฤษฎีการกระทำทางสังคมของลีตเดอร์ (Leeder : Social Action Theory)

ลีตเดอร์ (ชโลธร แสงส่องฟ้า. 2543 : 34 ; อ้างอิงจาก Leeder. 1976) นักสังคมวิทยาชนบท ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลและตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมขึ้น ลีตเดอร์ ได้อธิบายว่าเหตุผลในการตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลนั้น ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ซึ่งรวมเรียกว่า “กลุ่มเหตุผลของความเชื่อและไม่เชื่อ” (Believes and Disbelieves) และเหตุผลในการตัดสินใจของบุคคลมิได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยเพียงประการเดียว แต่จะมีกลุ่มของเหตุผลที่มาจากปัจจัยต่างๆ ประกอบกัน

ช่วยสนับสนุนในการตัดสินใจ และการตัดสินใจแต่ละครั้ง กลุ่มของเหตุผลที่รวมตัวกันนั้นอาจแปรเปลี่ยนไปได้ตามแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ กลุ่มของเหตุผลในการตัดสินใจ จะช่วยอธิบายขั้นพื้นฐานทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำของมนุษย์ ซึ่งมี 3 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ประกอบด้วย

1.1 เป้าหมายหรือจุดประสงค์ (Goal) ความมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุผลนั้น ผู้กระทำจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายไว้ก่อนล่วงหน้า และพยายามที่จะกระทำทุกวิถีทาง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือจุดประสงค์นั้น ๆ

1.2 ความเชื่อ (Belief) เกิดจากความคิด ความรู้ที่ผู้กระทำเข้าใจในเรื่องนั้น ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม ในการกระทำทางสังคมใดๆ ต้องอาศัยความเชื่ออยู่ด้วยเสมอ

1.3 ค่านิยม (Value) เป็นสิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง ค่านิยมเป็นลักษณะความเชื่ออย่างหนึ่งแต่มีลักษณะถาวร โดยเชื่อว่าวิธีปฏิบัติบางอย่าง เป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบ สมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิธีอื่น

1.4 นิสัยและธรรมเนียม (Habit and Custom) เป็นแบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้แล้วสืบต่อกันมาด้วยประเพณี ถ้ามีการละเมิดก็จะถูกบังคับด้วยการที่สังคมไม่เห็นชอบด้วย หรือถูกลงโทษอย่างเด็ดขาดจากรัฐบาลหรือตัวบทกฎหมาย

2. ปัจจัยผลักดัน (Push Factors) ประกอบด้วย

2.1 ความคาดหวัง (Expectation) เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในบุคคลหรือกลุ่มสังคมที่มีต่อตัวเองและบุคคลอื่น เพื่อให้เกิดการกระทำในลักษณะที่บุคคล กลุ่มและสังคมต้องการ

2.2 ข้อผูกพัน (Commitment) เป็นสิ่งที่ผู้กระทำเชื่อว่าเขาผูกพันที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น ๆ ข้อผูกพันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม

2.3 การบังคับ (Enforcement) เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลต้องกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่มีทางเลือก อาจถูกบังคับ เป็นตัวที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำตัดสินใจได้เร็วขึ้น

3. ปัจจัยสนับสนุน (Able Factors) ประกอบด้วย

3.1 โอกาส (Opportunity) เป็นความคิดของผู้กระทำที่เชื่อว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นโอกาสให้เลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้

3.2 ความสามารถ (Ability) ผู้กระทำรู้ถึงความสามารถของตัวเอง ที่จะก่อให้เกิดผลสำเร็จในเรื่องนั้น ๆ ได้ การตระหนักถึงความสามารถนี้ จะนำไปสู่การตัดสินใจ และการกระทำทางสังคม

3.3 การสนับสนุน (Support) เป็นความช่วยเหลือที่ผู้กระทำรู้ว่าจะได้รับหรือคิดว่าจะได้รับจากคนอื่น ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้กระทำการต่าง ๆ เช่น เมื่อนักเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ก็เป็นปัจจัยให้นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจข้างต้น สรุปได้ว่า การตัดสินใจของบุคคลมีเหตุผลในการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ มีทั้งปัจจัยดึงดูด ปัจจัยผลักดัน และปัจจัยสนับสนุน ทำให้บุคคลตัดสินใจและแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาและเหตุผลในการตัดสินใจของบุคคล มิได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยเดียว แต่จะนำปัจจัยหลายด้านมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจ เช่นเดียวกันกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขาอาจมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ มีค่านิยมในอาชีพด้านต่าง ๆ และเขาเชื่อว่าการศึกษจะทำให้เขาบรรลุเป้าหมายในการประกอบอาชีพตามที่เขามุ่งหวัง เขามีผู้สนับสนุนในการศึกษาต่อและเชื่อว่าสามารถจะศึกษาต่อให้สำเร็จได้ เขาก็จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดและทฤษฎีการกระทำทางสังคม ของลิตเดอร์ ในเรื่องกลุ่มของเหตุผลในการตัดสินใจ ทั้ง 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยดึงดูด ปัจจัยผลักดัน และปัจจัยสนับสนุน มาใช้ศึกษาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านเป้าหมายหรือจุดประสงค์ในการศึกษา ด้านความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษา ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการศึกษา และด้านความสามารถ โอกาสและการสนับสนุน และใช้กำหนดตัวแปรอิสระ ในองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน คือ ค่านิยมในอาชีพ และองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการตัดสินใจ เพราะนักเรียนในวัยนี้ยังต้องพึ่งพาและอยู่ในความอุปการะ เลี้ยงดูของผู้ปกครอง เรื่องเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง เช่น ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง น่าจะเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนด้วย

3. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพ

3.1 ความหมายของค่านิยม

ซูเปอร์ (Super. 1957 : 197) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่บุคคลเชื่อว่ามีค่าและมีความสำคัญต่อการทำงานของเขา สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความรู้สึกพอใจที่คนเรามักแสวงหาจากงานที่ทำ หรือเป็นความรู้สึกพึงพอใจ อันเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากงานของเขา ซึ่งสิ่งที่คนเรายึดถือแต่ละอย่างนี้มีความสำคัญไม่เท่าเทียมกันเสมอไป บางอย่างอาจจะมีความสำคัญอย่างใหญ่หลวงต่อคนบางคน แต่อาจจะมีความสำคัญน้อยมากต่อคนอื่น ๆ ก็ได้

เกรช (Krech. 1962 : 102) ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่า เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นความต้องการของตนว่าเป็นสิ่งที่ดี สิ่งที่ไม่เป็นที่ต้องการของตนว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี

สก๊อต (Scott. (1965 : 3) ให้ความหมายของค่านิยม ว่า หมายถึง ความคิดรวบยอด หรืออุดมคติของบุคคล ที่ใช้พิจารณาความดีความถูกต้องหรือความผิด ซึ่งเป็นผลมาจากการ สังเกตและความสนใจของบุคคลนั้น

คริสเตนเซน (Cristensen. 1969 : 115) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง เกณฑ์ที่แต่ละ บุคคลใช้เลือกสิ่งต่าง ๆ ที่มีให้เลือก ค่านิยมแม้จะมีลักษณะใกล้เคียงกับความเชื่อหรือเจตคติ ก็ตาม แต่ทั้งสามชนิดก็ยังมีส่วนแตกต่างกันคือ ความเชื่อเป็นเกณฑ์ใช้ตัดสินว่าบางอย่างจริง หรือไม่จริง เจตคติ คือลักษณะภายในบุคลิกลักษณะที่คนเราแสดงต่อการกระทำหรือสิ่งต่าง ๆ เป็น เพียงแนวโน้มที่จะปฏิบัติเท่านั้น ส่วนค่านิยม เป็นมาตรฐานของความชอบหรือไม่ชอบ เป็นเกณฑ์ สำหรับตัดสินคุณค่า ความสำคัญ สิ่งของ หรือความคิดและเหตุการณ์ ดังนั้น ค่านิยมจึงเป็น มาตรฐานที่ใช้ในการตัดสินใจ

คิลแพททริก (Killpatrick. 1973 : 636) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความต้องการที่ ได้ประเมินอย่างดีแล้ว และพบว่ามีความสำคัญที่จะเลือก ซึ่งค่านิยมของแต่ละบุคคลนั้น เกิดจาก ประสบการณ์ที่ได้รับแตกต่างกัน

ก๊อ สวัสดิพานิช (2518 : 46) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความคิด พฤติกรรมและ สิ่งที่คนในสังคมใดสังคมหนึ่งเห็นว่ามีคุณค่า จึงยอมรับปฏิบัติตาม และวางแผนไว้ระยะหนึ่ง ค่านิยมมักเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยและตามความคิดเห็นของคนในสังคม

สาโรช บัวศรี (2525 : 8) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง สภาพหรือการกระทำ บางประการที่เราเชื่อหรือนิยามว่าควรยึดถือยึดมั่นหรือเราควรกระทำหรือปฏิบัติ เพื่อจะได้บรรลุ ถึงความมุ่งหมายของสังคมหรือตัวเราเอง

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 50) ให้ความหมายค่านิยมว่า หมายถึง สภาพหรือ การกระทำบางประการที่เราเชื่อหรือนิยามว่า ควรยึดถือหรือยึดมั่นเพื่อจะได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ หรือความมุ่งหมายของสังคมหรือของตัวเราเอง นอกจากนี้ ค่านิยมยังมีความเชื่อ มีลักษณะ ถาวรมักจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยและตามความคิดของคนในสังคม ค่านิยมยังทำหน้าที่ เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ชี้นำพฤติกรรมกาปฏิบัติ และทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความต้องการ ของมนุษย์ อีกทั้งค่านิยมของบุคคลจะช่วยในการวางแผนการเลือกงาน หรืออาชีพของบุคคลนั้น ค่านิยมจะเป็นสิ่งที่กำหนดว่า บุคคลจะเลือกงานหรือประกอบอาชีพใด และเมื่อเขาเลือกอาชีพแล้ว เขาจะมีความสุขในงานหรืออาชีพนั้นหรือไม่ ส่วนค่านิยมในการทำงานนั้นเป็นสิ่งที่ บุคคลเชื่อว่า มีค่าและมีความสำคัญต่อการทำงานของเขา และสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความรู้สึกพึงพอใจที่คนเรา มักจะแสวงหาจากงานที่เขาทำ

จากความหมายของค่านิยมดังกล่าว สรุปได้ว่า ค่านิยม คือสิ่งที่คนเราเชื่อว่ามีค่าหรือมี ความสำคัญ บุคคลหรือสังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดี ยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของตนเองหรือสังคม และสามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อพบค่านิยมใหม่ที่พอใจ

3.2 ความหมายของค่านิยมในอาชีพ

เพอร์โรน (Perrone. 1965 : 254) ให้ความหมายของค่านิยมทางอาชีพว่า หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลมีปฏิกิริยาต่อความพอใจเกี่ยวกับงาน อันเป็นผลมาจากการสังเกต พิจารณา ไตร่ตรองถึงลักษณะของงานอย่างรอบคอบแล้ว และยึดถือเป็นเกณฑ์ในการเลือกอาชีพ

กินซ์เบิร์กและคนอื่น ๆ (อรุณศรี อักษรศรี. 2544 : 37; อ้างอิงจาก Ginzberg and others. 1962) กล่าวถึง ค่านิยม ในส่วนที่สัมพันธ์กับงานหรืออาชีพไว้ว่า ค่านิยมของบุคคล จะช่วยในการวางแผนการเลือกงานหรืออาชีพของบุคคลนั้น และค่านิยมจะเป็นสิ่งที่กำหนดว่า บุคคลนั้นจะเลือกงานหรือเลือกประกอบอาชีพใด และเมื่อเขาเลือกงานหรืออาชีพนั้นแล้ว เขาจะ มีความสุขในงานหรืออาชีพนั้นหรือไม่

3.3 ประเภทของค่านิยมในอาชีพ

อัลพอร์ต, เวอร์นอนและลินเซย์ (Allport, Vernon and Lindzey. 1951 : 339) ได้แบ่ง ค่านิยมเป็น 6 ประเภท และเชื่อว่าการดำรงชีวิตของบุคคลจะสอดคล้องกับลักษณะใดลักษณะหนึ่งของค่านิยมประเภทต่าง ๆ ต่อไปนี้

ประเภทที่ 1 ค่านิยมทางวิชาการ เป็นแรงจูงใจให้บุคคลต้องการศึกษา หาความรู้ ความจริง บุคคลที่มีค่านิยมทางวิชาการมักจะเป็นปราชญ์หรือนักวิทยาศาสตร์

ประเภทที่ 2 ค่านิยมทางเศรษฐกิจ เป็นค่านิยมที่ช่วยกระตุ้นให้บุคคลพอใจ สนใจ ได้รับความสะดวกทางกาย จึงชอบงานที่จะนำไปสู่ความมั่งคั่ง เช่น งานเกี่ยวกับธุรกิจการค้า

ประเภทที่ 3 ค่านิยมทางสุนทรียภาพ เป็นค่านิยมที่ช่วยให้บุคคลเกิดความพอใจใน ประสบการณ์ที่เกิดจากการสัมผัสต่าง ๆ เช่น ความสวยงาม ความสัมพันธ์กลมกลืน

ประเภทที่ 4 ค่านิยมทางสังคม เป็นค่านิยมที่เป็นแรงจูงใจให้บุคคลสร้างความสัมพันธ์ กับผู้อื่น เข้าร่วมสังคม มีความรักเพื่อนมนุษย์ จึงมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่บุคคลอื่น

ประเภทที่ 5 ค่านิยมทางศาสนา เป็นค่านิยมที่ช่วยให้บุคคลสนใจ ศึกษา ค้นคว้า เรื่องของศาสนา บรรณานาที่ที่นับถือศาสนา จะยึดถือคำสั่งสอนของศาสนาเป็นสรณะอย่าง เกร่งครัดเพื่อความมั่นคงของชีวิต

ประเภทที่ 6 ค่านิยมทางการเมือง ช่วยให้บุคคลแสวงหาอำนาจ อิทธิพล ชื่อเสียง บุคคลใดยังมีการแข่งขันหรือดิ้นรนมาก ก็แสดงว่าบุคคลนั้นมีแรงขับ ทางอำนาจสูง

มิลเลอร์และคนอื่น ๆ (Miller and others. 1956 : 244 – 246) ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพ ของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย โดยแบ่งค่านิยมในอาชีพออกเป็น 4 ด้าน คือ 1. ด้านความมั่นคง ปลอดภัย 2. ด้านความพอใจในอาชีพ 3. ด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง 4. ด้านบริการสังคม

ซูเปอร์ (Supper. 1957 : 32) ได้จำแนกค่านิยมในการทำงานออกเป็น 15 ด้าน คือ

1. ด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงาน ที่เกี่ยวกับการประดิษฐ์ การ

คิดค้น ออกแบบและพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ

2. ด้านการบริหารหรือการจัดการ เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงาน ที่ต้องมีการวางแผน และจัดสรรงานให้ผู้อื่นทำ

3. ด้านสัมฤทธิ์ผล เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงาน ที่ส่งเสริมให้บุคคลประสบความสำเร็จ จากการทำงานและก่อให้เกิดความพึงพอใจในงาน เป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลมุ่งมั่นทำงานเพื่องานด้วย

4. ด้านสภาพแวดล้อม เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงาน ซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศ สุขสบาย และบุคคลที่ทำงานในสภาพแวดล้อมนั้นแล้วเกิดความสุข เป็นสภาพแวดล้อมทางวัตถุ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกประสบความสำเร็จในการทำงาน

5. ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงาน ที่ต้องมีความ สัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชาต้องเป็นผู้ที่มีเหตุผลและมีความยุติธรรม

6. ด้านวิถีชีวิต เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงาน ที่เปิดโอกาสให้บุคคลได้ใช้ชีวิตตามที่ ตนต้องการ ชอบ หรืออยากจะเป็น

7. ด้านความมั่นคงปลอดภัย เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงาน ที่มีความมั่นคงปลอดภัย ทำให้ผู้ทำงานนั้น ๆ มั่นใจว่าจะมีงานทำตลอดไป

8. ด้านผู้ร่วมงาน เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงานที่ทำให้บุคคลนั้นได้ติดต่อกับผู้ร่วมงาน ที่ตนพอใจ โดยเฉพาะผู้ร่วมงานในระดับเดียวกันหรือต่ำกว่า

9. ด้านสุนทรีย์ เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงาน ที่ช่วยให้บุคคลได้สร้างสิ่งสวยงามและ เพิ่มความสวยงามให้แก่โลก

10. ด้านความมีศักดิ์ศรี เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงานซึ่งให้เกียรติกับบุคคลที่ทำงานนั้น ต้องการได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น มากกว่าจะอยู่ในสถานะที่มีอำนาจเหนือผู้อื่น

11. ด้านความมีอิสระ เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงาน ที่บุคคลที่ทำงานนั้นต้องมีความ เป็นอิสระในการทำงานตามที่ตนปรารถนา ตามความพึงพอใจของตนมากกว่ามุ่งมั่นทำงานเพื่องาน

12. ด้านการทำงานหลาย ๆ ด้านหรือความหลากหลายของงาน เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์ กับงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลทำงานหลาย ๆ ด้าน ในขณะเดียวกัน งานที่ทำต้องไม่ซ้ำซากจำเจ

13. ด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงานที่มีรายได้ดี สามารถ นำรายได้มาจัดซื้อสิ่งของเพื่อสนองความต้องการได้

14. ด้านบริการสังคม เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงานที่สามารถให้สวัสดิการ ให้ความ ช่วยเหลือสงเคราะห์บุคคลอื่นและก่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น

15. ด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา เป็นค่านิยมที่สัมพันธ์กับงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลได้ ใช้ความคิดอย่างอิสระ ประเมินผลการทำงานของตนจากการเรียนรู้และสามารถคิดค้นสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้

กริบบอนส์และโลห์เนส (อรุณศรี อักษรศรี. 2544 : 39 ; อ้างอิงจาก Gribbons and Lohnes. 1965) ได้แบ่งค่านิยมในอาชีพออกเป็น 12 ด้าน คือ

1. ด้านความก้าวหน้า หมายถึง โอกาสที่จะรุ่งเรืองและก้าวหน้าในการทำงาน มีอนาคตที่ดี สามารถที่จะได้เป็นผู้จัดการในองค์กรและสามารถที่จะทำงานโดยได้จากงานระดับต่ำขึ้นไปถึงงานระดับสูงได้
2. ด้านความต้องการ หมายถึง งานที่เป็นที่ต้องการของสังคม
3. ด้านสภาพทางภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว หมายถึง งานที่ได้ท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ และได้รับการเรียนรู้จากการท่องเที่ยว
4. ด้านความสนใจ หมายถึง งานที่ตนสนใจกระทำอย่างแท้จริง
5. ด้านการแต่งงานและครอบครัว หมายถึง งานที่พอจะมีเวลาให้ครอบครัว บ้านและสัตว์เลี้ยง
6. ด้านการบริการสังคม หมายถึง งานที่มีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นได้รับความพอใจได้
7. ด้านการเกี่ยวข้องกับบุคคล หมายถึง งานที่มีโอกาสได้พบเพื่อนใหม่ ๆ ชอบพบปะบุคคลและการได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น
8. ด้านความสามารถ หมายถึง งานที่ต้องใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่
9. ด้านเกียรติยศ หมายถึง งานที่ทำให้บุคคลอื่นมีความชื่นชมในตน ให้การยอมรับและยกย่อง
10. ด้านเงินเดือน หมายถึง งานที่มีรายได้พอที่จะจ้จุนครอบครัวและเหลือเก็บสะสม
11. ด้านความพอใจ หมายถึง งานที่ทำแล้วทำให้เกิดความสุข ความพอใจ ได้ทำในสิ่งที่ได้ผลคุ้มค่า
12. ด้านจุดมุ่งหมายส่วนตัว หมายถึง งานที่สามารถพัฒนาตนเองและทำให้รู้จักตนเองดีขึ้น

เพอร์โรน (Perrone. 1965 : 254) แบ่งค่านิยมในอาชีพออกเป็น 16 ด้าน คือ

1. ด้านรายได้ดี
2. ด้านความสนใจในงานอย่างแท้จริง
3. ด้านการใช้ความสามารถพิเศษ
4. ด้านการเดินทาง
5. ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น
6. ด้านการทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความสามารถ

7. ด้านความก้าวหน้า
8. ด้านการทำงานกับคน
9. ด้านการทำงานกับสิ่งของวัตถุ
10. ด้านความปลอดภัยมั่นคง
11. ด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์
12. ด้านความเป็นอิสระ
13. ด้านการมีเวลาพอที่จะให้ครอบครัว
14. ด้านการมีเวลาพอที่จะอุทิศให้แก่งานอดิเรก
15. ด้านมีโอกาสที่จะศึกษาต่อไปได้อีก
16. ด้านมีโอกาสที่จะพัฒนาทักษะในการทำงาน

พนัส หันนาคินทร์ (2520 : 26 – 27) ได้จำแนกค่านิยมออกเป็น 2 ประเภท คือ
ประเภทที่ 1 ค่านิยมที่เป็นเป้าหมายของชีวิต แบ่งเป็น

- (1) ค่านิยมในการใฝ่หาความรู้
- (2) ค่านิยมในการเสียสละเพื่อผู้อื่น ต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข
- (3) ค่านิยมในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ต้องการเข้ากับผู้อื่นได้ดี
- (4) ค่านิยมในการทำงานเพื่อกลุ่ม มีความจงรักภักดีต่อกลุ่ม
- (5) ค่านิยมในการใฝ่เรียน ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
- (6) ค่านิยมในการมุ่งพัฒนาทางด้านร่างกาย การเป็นนักกีฬา
- (7) ค่านิยมในการเป็นผู้นำ ต้องการอำนาจเหนือผู้อื่น
- (8) ค่านิยมในการมุ่งกระทำความดี ซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง
- (9) ค่านิยมในการเชื่อถือ ปฏิบัติตามหลักศาสนา
- (10) ค่านิยมในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง อดทนต่อสิ่งยั่วยุภายนอก
- (11) ค่านิยมในการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ มองสิ่งต่าง ๆ ในแง่มุมใหม่เสมอ
- (12) ค่านิยมในการรักอิสระ ไม่ยึดถือจารีตประเพณีหรือกฎเกณฑ์ทางสังคม

ประเภทที่ 2 ค่านิยมในวิถีปฏิบัติของคนไทย แบ่งเป็น

- (1) การเป็นตัวของตัวเอง เน้นความอยู่รอดของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงว่าการกระทำนั้นจะมีผลต่อส่วนรวมหรือไม่ บางอย่างไม่ควรทำก็ทำ ทั้งนี้เพราะเห็นแก่ตนเอง
- (2) ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูรู้คุณต่อผู้มีพระคุณ
- (3) การรักษาหน้าใจในสังคม รักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในสังคม

นอกจากนี้ พันธ์ ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ค่านิยมมีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ รวมทั้งมีผลต่อความคิดและการตัดสินใจของมนุษย์ด้วย ซึ่งในแต่ละบุคคลก็มีความแตกต่างกันในเรื่องค่านิยม โดยเฉพาะคนในแต่ละวัยแต่ละอาชีพ

3.4 ค่านิยมกับการเลือกงานหรืออาชีพ

ค่านิยม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการเลือกงานหรืออาชีพ ค่านิยมจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจเลือกงานหรืออาชีพเมื่อบุคคลมีอายุระหว่าง 15 – 16 ปี และบุคคลที่อยู่ในช่วงอายุนี้นี้ จะให้ความสำคัญของค่านิยมในการตัดสินใจเลือกงานหรืออาชีพสูงกว่าความสนใจและความสามารถ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 34; อ้างอิงจาก Super. 1953; Ginzberg. 1966)

เนื่องด้วย การเลือกงานหรืออาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และในกระบวนการเลือกอาชีพนี้ บุคคลจะเลือกอาชีพโดยทางไกลความเป็นจริงในช่วงอายุต้น และระดับของความ เป็นจริงจะเพิ่มขึ้นเมื่ออายุเพิ่มขึ้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 34; อ้างอิงจาก Super and Crites. 1968)

สายสุรี จุติกุล (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 34 – 36; อ้างอิงจาก สายสุรี จุติกุล. 2510) ได้กล่าวว่า การเลือกอาชีพเป็นเรื่องของการตัดสินใจที่สำคัญมากที่สุดในชีวิต เพราะมีผลสะท้อนถึงความสุขของตนเอง ครอบครัว ส่วนรวม และเกี่ยวข้องกับความเจริญของ ประเทศชาติ การเลือกอาชีพไม่ได้เป็นเรื่องที่ตัดสินใจง่าย ๆ แต่ต้องศึกษา หมายความว่า ต้องศึกษาตนเองในด้านความต้องการ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และฐานะทาง เศรษฐกิจ ความต้องการของสังคมประเทศชาติและสภาวะการมีงานทำ นอกจากนี้ ในกรณีนี้ที่ ประสงค์จะศึกษาต่อ การเลือกสถาบันการศึกษาต่อควรจะเป็นผลที่สืบเนื่องมาหลังจากที่ศึกษา อาชีพที่ตนสนใจมาแล้ว และควรมีการวางแผนการศึกษาของตนด้วย

การเลือกอาชีพมีความสำคัญยิ่ง เพราะ ประการแรก บุคคลจะเกลียดงานหรือจะชอบ งาน ขึ้นอยู่กับงานหรืออาชีพที่บุคคลนั้นเลือก การทำงานด้วยความอยากทำ ชอบทำ และทำ อย่างมีความสุขมักจะได้ผลดีกว่างานที่ฝืนใจทำและทำด้วยความเบื่อหน่าย ประการที่สอง การที่ จะประสบความสำเร็จในด้านการงานหรือไม่ ขึ้นอยู่กับงานหรืออาชีพที่บุคคลนั้นเลือก คนบางคน เลือกงานที่ตนไม่ชอบทำแต่จำเป็นต้องทำเพราะบิดามารดาเลือกไว้ให้ หรือมีความรู้ใน ด้าน นั้น ๆ คนเหล่านี้จะรู้สึกลำบากใจในการปฏิบัติงาน งานก็ไม่ก้าวหน้าและตนเองก็ไม่ก้าวหน้าด้วย ประการที่สาม การที่คนจะว่างงาน ได้งานทำเป็นครั้งคราว หรือมีงานทำตลอดไปนั้น จะขึ้นอยู่กับประเภทของงานหรืออาชีพที่เลือก ซึ่งควรจะสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับทิศทางและนโยบายการมีงานทำ ตลอดทั้งแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ ประการที่สี่ งานหรืออาชีพที่แต่ละบุคคลเลือก มีอิทธิพล ครอบคลุมความเป็นไป ต่าง ๆ ของชีวิตบุคคลนั้น อีกทั้งงานที่ทำก็ได้จำกัดขอบเขตอยู่ที่งานนั้น ๆ เท่านั้น แต่มีส่วน

พัวพันกับกิจกรรมอื่น ๆ ด้วย ประการสุดท้าย การเลือกอาชีพของ แต่ละบุคคลจะมีส่วนช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญเร็วขึ้นหรือช้าลง ประเทศจะพัฒนาไปได้เพียงใด จะขึ้นอยู่กับคุณภาพการใช้จ่ายแรงงาน และกำลังความคิดของประชาชนแต่ละคน ความต้องการของประเทศชาติกับความต้องการของบุคคลควรมีส่วนสัมพันธ์กัน ดังจะเห็นได้ว่า ความเจริญของประเทศชาติขึ้นอยู่กับ การเลือกงานหรืออาชีพของบุคคลในชาติเป็นอย่างมาก โดยสรุป อาจกล่าวได้ว่า งานหรืออาชีพที่แต่ละบุคคลเลือกเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสุข ความก้าวหน้าในชีวิตของตนเองและความเจริญของประเทศ

สรุปได้ว่า ค่านิยมในอาชีพที่นักการศึกษา กล่าวข้างต้น มีมากมายหลายประเภท และผู้วิจัยสนใจที่จะนำมาศึกษาค่านิยมในอาชีพของนักเรียนในครั้งนี้ 5 ด้าน คือ ค่านิยมด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ค่านิยมด้านความมั่นคงและความปลอดภัย ค่านิยมด้านความมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ค่านิยมด้านกระตุนให้ใช้ปัญญา และค่านิยมด้านความพอใจในอาชีพ

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

4.1 ความหมายและความสำคัญของการเลือกอาชีพ

มีผู้ให้ความหมายและกล่าวถึงความสำคัญของการเลือกอาชีพไว้หลายท่าน ดังนี้

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 4) กล่าวว่า การที่จะเลือกอาชีพได้นั้น จะต้องมีความสามารถในการใช้วิจารณ์ตัดสินใจ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ทำได้ในระยะเวลาอันสั้น และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของบุคคล ได้แก่ ความสนใจ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน สถานะเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ศุภวดี บุญญวงค์ (2528 : 20-21) กล่าวว่า การเลือกอาชีพเปรียบเสมือนการเลือกคู่ครอง บางคนได้รับความสำเร็จในอาชีพ ซึ่งเหมือนกับผู้ที่ได้รับความสำเร็จในชีวิตครอบครัว การเข้าสู่อาชีพเหมือนกับการเข้าสู่ชีวิตครอบครัว คือ เป็นการเลือกตามความพอใจของตนเอง หรือผู้ใหญ่เป็นผู้เลือกให้ และได้กล่าวถึงหลักการเลือกอาชีพโดยทั่ว ๆ ไป ไว้ดังนี้

1. การเลือกอาชีพตามความรู้สึกชอบและสนใจ ย่อมจะได้รับความสำเร็จด้านอาชีพ สูงกว่าการประกอบอาชีพโดยไม่ชอบ ไม่มีความถนัด
2. การเลือกประกอบอาชีพโดยการทดลองปฏิบัติ มีโอกาสที่จะช่วยให้บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพได้ดีขึ้น
3. การเลือกอาชีพตามวัยและวุฒิภาวะ บุคคลมีความสนใจในอาชีพต่างกัน ตามวัย และวุฒิภาวะ

4. การเลือกอาชีพตามกลุ่มอาชีพ บุคคลจะต้องสำรวจตนเองให้แน่ชัดว่าตนเองจะงอกงามในกลุ่มอาชีพของสิ่งแวดล้อมแบบใด แล้วจึงเลือกหรือสร้างงานที่เกี่ยวข้องอยู่ในกลุ่มอาชีพนั้น ให้เกิดผลและมีความก้าวหน้าต่อไป

5. การเลือกอาชีพตามพื้นฐานครอบครัวและสังคมแวดล้อม การตัดสินใจของบุคคลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ พื้นฐานครอบครัวและสังคมแวดล้อมของบุคคล เป็นอย่างมากด้วย เช่น อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง

ชฎาวิณี สุวรรณรัตน์ (2537 : 9) สรุปความหมายการเลือกอาชีพว่า หมายถึง การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจในการที่จะเลือกประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง โดยคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ ความถนัด บุคลิกภาพและค่านิยม การเลือกอาชีพเป็นเรื่องของการตัดสินใจที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่งในชีวิต เพราะมีผลสะท้อนถึงความสุขของตน ครอบครัว ส่วนรวมและเกี่ยวข้องกับความสุขของประชาชาติ

อรอนงค์ แจ่มผล (ไข่มุก เสาวจันทร์. 2543 : 15 ; อ้างอิงจาก อรอนงค์ แจ่มผล. 2525 : 10) กล่าวว่า การเลือกอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพนั้น ผู้ที่ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างแท้จริง ได้แก่ บุคคลที่เลือกอาชีพโดยพิจารณาจากความเข้าใจในงาน โอกาสในการทำงานและโอกาสในการศึกษา รวมทั้งองค์ประกอบส่วนบุคคล ได้แก่ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจและค่านิยมของบุคคล

ไข่มุก เสาวจันทร์ (2543 : 17) สรุปว่า การเลือกอาชีพมีความสำคัญและเป็นเรื่องที่ไม่สามารถจะตัดสินใจได้ง่าย ๆ ต้องศึกษาตนเองในด้านความต้องการ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ทัศนคติหรือค่านิยม และคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจ ความต้องการของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ความต้องการของสังคมประเทศชาติและสภาวะการมีงานทำ นอกจากนี้ในกรณีที่ประสงค์จะศึกษาต่อ การเลือกสถาบันการศึกษาต่อ ควรเป็นสิ่งที่กระทำสืบเนื่องมาหลังจากที่ได้ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจมาแล้ว

4.2 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Trait and Factors Theory) (ประยูร มัยโสภา. 2539 : 25-26)

ทฤษฎีนี้พัฒนามาจากแนวความคิดของบุคคลหลาย ๆ คน เช่น Frank Parsons ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งสำนักแนะแนวอาชีพในสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1908 และได้กำหนดหลักการวิเคราะห์ลักษณะของบุคคลและแนวทางการพิจารณาลักษณะของบุคคล ให้สอดคล้องกับลักษณะงาน ต่อมา D.G. Patterson ได้เผยแพร่วิธีการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ โดยวิธีวิเคราะห์ประวัติ ให้บริการคำปรึกษาหารือระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้คำปรึกษา เพื่อวินิจฉัยปัญหาและหาแนวทางในการแก้ปัญหาให้ ผู้รับบริการได้มีโอกาสฝึกงาน เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง E.G. Williamson ได้เสนอแนวความคิดว่าบุคคลแต่ละคนแตกต่างกัน ในความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพและงาน แต่ละชนิดมีลักษณะและองค์ประกอบที่แตกต่างกัน

ออกไป ฉะนั้น บุคคลก็จะตัดสินใจเลือกอาชีพที่แตกต่างกันออกไป โดยการวิเคราะห์ตนเองและอาชีพประกอบกัน แต่ละคนจึงเหมาะสมกับอาชีพและเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน เพราะว่ามันมนุษย์แต่ละคนแตกต่างกัน ทฤษฎีนี้ยึดหลักการของ Frank Parsons ซึ่งกล่าวถึง หลักการเลือกอาชีพว่า มีองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ความเข้าใจตนเอง บุคคลต้องวิเคราะห์ ทำความเข้าใจคุณสมบัติและองค์ประกอบของตนเอง ในด้านความถนัดและสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน บุคลิกภาพและการปรับตัว ความสนใจ ค่านิยมหรือทัศนคติ ความสามารถ ความไม่ความก้าวหน้าและขีดจำกัดของตนเอง องค์ประกอบอื่นที่อยู่ภายนอกตัวซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ได้แก่ สภาพครอบครัว (ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพ) บุคคลแวดล้อม (ครู ญาติ เพื่อน นักแนะแนว)

2. ความเข้าใจในอาชีพ บุคคลต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงความต้องการของตลาดแรงงาน เงื่อนไขในการประสบความสำเร็จในอาชีพ เวลาและทุนทรัพย์ มีการคำนึงถึงประโยชน์ โทษ รายได้ ความมั่นคงและโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ

3. การมองความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและอาชีพได้อย่างถูกต้อง ตามความเป็นจริง โดยวิเคราะห์ความเป็นจริงทั้งสองอย่างประกอบกัน เพื่อเลือกอาชีพที่เหมาะสมที่สุด

วิลเลียมสัน (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 19-20 ; อ้างอิงจาก Williamson. 1937) เป็น ผู้นำแนวคิดในการให้คำปรึกษา โดยเน้นลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพ ดังนั้น วิลเลียมสัน จึงตั้งชื่อทฤษฎีการเลือกอาชีพของเขาว่า “ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพ” ซึ่งเขามีความเชื่อว่า “อาชีพของบุคคลมิใช่การลองผิดลองถูกแต่ต้องใช้ความคิดในการพิจารณาวิเคราะห์อย่างดี” และทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจาก แนวคิดของจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคลและจิตวิทยาประยุกต์ ที่กล่าวว่า แต่ละบุคคลประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญหลายประการ เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ปัญญา ความสนใจ ความต้องการและบุคลิกภาพ สำหรับการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลนั้น แต่ละบุคคลจะเลือกอาชีพ โดยพิจารณาจากลักษณะของอาชีพประกอบกับลักษณะของตนเอง พิจารณาความต้องการของตลาดแรงงาน เวลาและทุนทรัพย์ที่จะใช้เตรียมตัวประกอบอาชีพ

นอกจากนี้ วิลเลียมสัน เห็นว่าบุคคลแต่ละคนจะประกอบไปด้วยแบบแผนของความสามารถ ศักยภาพหรือลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งจะสัมพันธ์กับงานเฉพาะอย่าง ที่บุคคลนั้นต้องการ นอกจากนี้ บุคคลแต่ละคนต่างต้องการรู้จักลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อจะได้ใช้ลักษณะและองค์ประกอบดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี ค.ศ. 1963 แคทซ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 68; อ้างอิงจาก Katz. 1963) ได้ศึกษาและสรุปหลักการที่สำคัญของการเลือกอาชีพ การนำทฤษฎีการวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลไปใช้ ในการแนะแนวอาชีพบุคคล ดังนี้

1. บุคคลแต่ละคนมีความเหมาะสมกับอาชีพเพียงบางอาชีพไม่ได้เหมาะสมกับทุกอาชีพ
2. บุคคลควรได้เรียนรู้วิธีการเลือกอาชีพที่เหมาะสมตั้งแต่ในวัยรุ่นตอนต้น
3. การเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกสาขาวิชาที่ศึกษา
4. ถ้าบุคคลไม่ได้รับความช่วยเหลือแนะแนว อาจจะเลือกอาชีพที่ถูกต้องเหมาะสมได้ แต่อาจจะเสียเวลามากและมีโอกาสเลือกผิดพลาดได้

5. บุคคลควรจะมีการวางแผนโครงการล่วงหน้าในการเลือกอาชีพ เพื่อจะได้เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและประสบความสำเร็จในอาชีพที่ได้เลือกนั้น

6. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพ ในด้านต่าง ๆ เช่น ความสนใจ ความถนัด สติปัญญา ความสามารถ บุคลิกภาพและสังคม ทั้งนี้ เพราะองค์ประกอบเหล่านี้ มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เป็นทฤษฎีการเลือกอาชีพที่ยึดถือหลักการวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพผสมผสานกัน แล้วจึงตัดสินใจเลือกอาชีพและจะมีความเกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อ ในการเตรียมพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่เลือกไว้

4.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

4.3.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland, 1966 : 2 - 4) ตั้งขึ้นบนสมมุติฐานที่ว่า บุคลิกภาพของบุคคลจะสะท้อนผ่านการเลือกอาชีพของเขา เหตุผลการเลือกอาชีพเกิดจากการผสมผสานของความคิด ที่บุคคลมีต่อตัวเองและความเข้าใจของเขาที่มีต่ออาชีพที่เลือกว่าเป็นอย่างไร ฮอลแลนด์ มีความเชื่อว่าถ้าบุคคลได้ทำงานในอาชีพที่ตรงกับลักษณะบุคลิกภาพของตน บุคคลนั้นก็จะมีความสุขในงานที่ทำ เนื่องจากบุคลิกภาพของบุคคลมีความสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างมาก หากบุคคลใดมีบุคลิกภาพไม่คงที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะอาชีพดังกล่าวข้างต้น หรือไม่มีความสนใจไม่ชอบอาชีพใดเลย บุคคลนั้นก็จะประสบปัญหาในการเลือกอาชีพและต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวทางอาชีพ และฮอลแลนด์ ได้เสนอว่า ถ้าบุคคลใดไม่สามารถเลือกอาชีพตามความสนใจและความต้องการ เป็นลำดับแรกของตนได้ ก็จะต้องเลือกอาชีพในลำดับรองลงมา ซึ่งเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนต่อไป แต่ถ้าความต้องการหรือความชอบอาชีพต่าง ๆ ก้ำกึ่งกัน ก็จะทำให้บุคคลนั้นประสบกับปัญหาในการเลือกอาชีพ โดยจะเลือกอาชีพนั้นยากขึ้น และความคาดหวังเกี่ยวกับระดับการเลือกอาชีพของบุคคลจะขึ้นอยู่กับ การที่บุคคลนั้นสามารถประเมินตนเอง รู้จักบุคลิกภาพของตนเอง และมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมากน้อยเพียงใด

ทฤษฎีฮอลแลนด์แบ่งเป็นหลักใหญ่ 4 หลัก คือ

1. มนุษย์ใช้อาชีพเป็นเครื่องแสดงออกทางบุคลิกภาพ ถ้าเลือกอาชีพใด ย่อมแสดงว่าบุคลิกภาพจะออกมาในทิศทางนั้นด้วยเช่นกัน

2. ทุกคนต่างก็มีความคิดบางอย่างเกี่ยวกับอาชีพแทบทุกอาชีพ แนวคิดทางอาชีพเหล่านี้ จะถูกต้องตรงกับความเป็นจริงหรือไม่ก็ได้ แต่ไม่ว่าจะถูกหรือผิดความคิดเหล่านั้นล้วนมีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลทั้งสิ้น

3. บุคคลที่เลือกประกอบอาชีพคล้ายคลึงกัน ย่อมมีลักษณะของบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกันด้วย จึงมีวิธีโต้ตอบหรือแก้ไขปัญหาสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน ก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพทางอาชีพขึ้นในแต่ละอาชีพ

4. บุคคลที่เลือกอาชีพได้ตรงลักษณะทางบุคลิกภาพของเขา มักจะมีความพึงพอใจในงานอาชีพนั้น ยิ่งถ้ามีความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมทางงานอาชีพมากเท่าใด เขาก็ยิ่งจะมีความสุขในการทำงานมากขึ้นเท่านั้น

ฮอลแลนด์ กล่าวว่า บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพและบุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน นอกจากนี้ บุคลิกภาพเฉพาะอย่างจะมีความสัมพันธ์กับอาชีพเฉพาะอย่าง และบุคลิกภาพแต่ละแบบจะมีความสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมทางอาชีพ บุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ได้ฝึกทักษะและใช้ความสามารถ เปิดโอกาสให้ได้แสดงทัศนคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา ทั้งมีโอกาสแก้ปัญหาที่ประสบได้สมบทบาท และหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่ไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง

4.3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโรว์ (Anne Roe, 1964) ทฤษฎีของโรว์ มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการตอบสนองความต้องการ (Need Theory) ตามขั้นตอนของมาสโลว์ ที่กล่าวว่าความต้องการของมนุษย์แบ่งเป็นขั้น จากความต้องการทางร่างกาย ความปลอดภัย การเข้าพวก เข้าหมู่ การยกย่องนับถือ จนถึงการเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ โรว์ ได้กล่าวว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลเลือกอาชีพ โรว์เห็นว่าทุกคนอยู่ในสังคมภายใต้อิทธิพลของความต้องการซึ่งสามารถสนองความพอใจได้ และความต้องการนี้ได้รับจากพันธุกรรม (Genetic inheritances) ดังนั้น รูปแบบของวิถีชีวิตเป็นผลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมตอนต้น (Early environment) และถูกกระตุ้นโดยความต้องการ แล้วกลายเป็นอุปนิสัยในการเลือกอาชีพ องค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎีมี 3 ประการ คือ

1. อิทธิพลของพันธุกรรม ซึ่งเป็นตัวกำหนดและจำกัดการพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ แต่คุณลักษณะบางอย่างไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของพันธุกรรมมากนัก เช่น ความฉลาดอาจจะถูกกำหนดโดยพันธุกรรมมากกว่าความสนใจ หรือทัศนคติ ซึ่งจะถูกกำหนดโดยสิ่งแวดล้อมหรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ของบุคคลมากกว่า

2. อิทธิพลของทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ซึ่งได้จัดลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ไว้ ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs)
- ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs)
- ขั้นที่ 3 ความต้องการทางสังคมการยอมรับเข้าพวกเข้าหมู่ (Belonging Needs)
- ขั้นที่ 4 ความต้องการมีชื่อเสียง ได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs)
- ขั้นที่ 5 ความต้องการบรรลุถึงความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง (Self Actualization)

โรว์ เน้นว่า งานเป็นสิ่งที่สนองความต้องการและสร้างความพอใจให้แก่บุคคลได้ ความต้องการในเรื่องใดจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล และจะมีส่วนในการเลือกอาชีพ เช่น บางคนต้องการความมีหน้ามีตา ก็พยายามเลือกอาชีพที่มีเกียรติ

3. อิทธิพลของประสบการณ์วัยเด็กตอนต้น (Early Childhood Experiences) ประสบการณ์หรือสภาพแวดล้อม (Environment) เช่น การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ฯลฯ มีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพมาก ความต้องการของเด็กจะได้รับการตอบสนองมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็ก ซึ่งก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพของเด็ก และจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเด็ก ทั้งนี้เพราะบุคคลจะเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ประสบการณ์ของบุคคลในวัยเด็กขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็นสำคัญ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็ก

4.3.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ ฮอปพอค (Hoppock. 1967 : 68 - 101) กล่าวถึงความต้องการของบุคคลและความสำคัญของข้อสนเทศเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกอาชีพ โดยกล่าวถึงหลักการที่สำคัญในการเลือกอาชีพ ไว้ดังนี้

1. บุคคลจะเลือกอาชีพ เพื่อสนองความต้องการของตนเองและความต้องการประการหนึ่ง คือ ความต้องการที่จะปฏิบัติตามค่านิยมของตนเอง
2. อาชีพที่บุคคลเลือก มักจะเป็นอาชีพที่บุคคลเชื่อว่า จะสนองความต้องการส่วนใหญ่ของบุคคลนั้นได้ดีที่สุด
3. บุคคลจะรับรู้ความต้องการของตนเองอย่างชัดเจนถูกต้อง และจะรับรู้อย่างเลือนลาง ว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่ดึงดูดความสนใจ แต่ไม่ว่าจะรับรู้ได้ชัดเจนหรือไม่เพียงใด ความต้องการดังกล่าวก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. พัฒนาการทางอาชีพ จะเริ่มจากจุดที่บุคคลตระหนักว่ามีอาชีพบางชนิดที่ทำให้เขาได้รับความพอใจและสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้
5. พัฒนาการทางอาชีพจะเจริญก้าวหน้า และอาชีพที่เลือกจะดีขึ้นเพียงใด อยู่ที่บุคคลนั้นสามารถคาดคะเนหรือเลือกอาชีพที่จะสนองความต้องการของตนเองได้ดีเพียงใด

6. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม บุคลิกภาพ และฐานะทางเศรษฐกิจมีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะจะทำให้บุคคลได้ตระหนักถึงความต้องการและความสามารถของตนเอง จะช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่า อาชีพที่เขาเลือกนั้น จะสนองความต้องการของเขาได้มากน้อยเพียงใด

7. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ช่วยให้คนได้ค้นพบว่า อาชีพใดจะสนองความต้องการของตนได้หรือไม่ และจะได้อะไรตามที่ต้องการจากการประกอบอาชีพนั้นบ้าง

8. ความพึงพอใจในงานอาชีพเกิดจากการประกอบอาชีพที่ตรงกับความต้องการ

9. ความพึงพอใจจากการทำงาน มิได้หมายถึงเฉพาะสิ่งที่บุคคลได้รับในปัจจุบันเท่านั้น อาจเป็นสิ่งที่เขาคาดหวังว่างานจะมีอนาคตที่สดใส กล่าวง่าย ๆ คือ งานเป็นบันไดไปสู่ตำแหน่งหรืองานใหม่ ในอนาคตที่ดีกว่าก็เป็นไปได้

10. การเลือกอาชีพหรืออาชีพที่บุคคลจะเลือก สามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ถ้าบุคคลนั้นเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลง จะสนองความต้องการของเขาได้ดีกว่า

4.3.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของไครท์ (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 22 – 25 ; อ้างอิงจาก Crites. 1971) ได้เสนอแนวความคิดว่าเมื่อเกิดการเลือกอาชีพนั้น

1. บุคคลจะต้องมีอาชีพที่จะเลือกสองอาชีพหรือมากกว่านั้น ถ้าบุคคลไม่มีทางเลือก การเลือกอาชีพจะเกิดขึ้นไม่ได้

2. แรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ ได้แก่ ความคาดหวังของสังคมที่ว่า “ ทุกคนควรทำงาน”

3. บุคคลจะต้องมีอิสระในการประกอบอาชีพที่เขาเลือก ถ้าเขาถูกจำกัดในการประกอบอาชีพ เขาจะไม่สามารถเลือกอาชีพได้

นอกจากนี้ ไครท์ ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการตั้งทฤษฎีการเลือกอาชีพจากงานวิจัยต่าง ๆ ของเขาไว้ว่า การเลือกอาชีพ หมายถึง อาชีพที่บุคคลกล่าวว่าเขาจะเลือกประกอบอาชีพนั้น และการเลือกอาชีพในการปฏิบัติ หมายถึง การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพนั้น เป็นการตัดสินใจเลือกของบุคคล

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของไครท์ ประกอบด้วย

1. การเลือกอาชีพขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความเป็นจริงมากที่สุดและแสดงให้เห็นว่าบุคคลคิดว่าเขาจะประกอบอาชีพอะไร

2. ความชอบในอาชีพ ได้แก่ การที่บุคคลมีความประสงค์หรืออยากจะประกอบอาชีพนั้น ๆ ถ้าเงื่อนไขในสภาพความเป็นจริงเปิดโอกาสให้

3. ความปรารถนาหรือความมุ่งหวังในอาชีพ ได้แก่ การที่บุคคลมุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพอะไร

4. ความสนใจในอาชีพมีความคล้ายคลึงกับความชอบในอาชีพ แต่มีความเป็นจริงมากกว่า เพราะความสนใจมีความสัมพันธ์กับการเข้าเป็นสมาชิกและ/หรือประกอบอาชีพนั้น

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเลือกอาชีพมีความสำคัญกับบุคคลเป็นอย่างมาก บุคคลจะเลือกประกอบอาชีพใดนั้น ควรสำรวจตนเองให้ต้องแท้ว่ามีความต้องการ มีความรู้และมีคุณสมบัติเหมาะสมกับการประกอบอาชีพที่เลือกนั้นหรือไม่

ดังนั้น ก่อนที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต ควรได้มีการวิเคราะห์ลักษณะและบุคลิภาพของตนเองอย่างต้องแท้ ว่ามีความเข้าใจตนเอง เข้าใจในอาชีพ มองความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและอาชีพอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง วิเคราะห์ตนเองในเรื่อง ความถนัดและสติปัญญา บุคลิภาพและการปรับตัว ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน บุคคลรอบข้างที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เช่น บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู ญาติ เพื่อน และวิเคราะห์อาชีพในเรื่อง ลักษณะงานอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา ทุนทรัพย์ในการประกอบอาชีพ ความมั่นคง รายได้ โอกาสก้าวหน้าในอาชีพ และควรได้รับคำปรึกษาแนะนำ จากผู้มีความรู้และประสบการณ์ในงานอาชีพเป็นอย่างดี เมื่อมีอาชีพที่มุ่งหวังแล้ว ต้องพิจารณาความรู้ความสามารถของตนเองว่าเพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอก็ต้องศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตน ให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพที่เลือกหรือคาดหวังไว้

5. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชเบนและอัจเซน (Fishbein & Ajzen : A Theory of Reasoned Action)

มาร์ติน ฟิชเบนและไอแซค อัจเซน (Fishbein & Ajzen. 1975 : 139) กล่าวว่ามนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลและใช้ข้อมูลของตนมีอยู่อย่างเป็นระบบ มนุษย์จะพิจารณาถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมของตนก่อนตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นทฤษฎีที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ คือ พฤติกรรม (Behavior) เจตนาหรือความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavior intention) ของบุคคล ทศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) สารสำคัญของทฤษฎีนี้ มีดังนี้ (รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. 2533 : 39 - 40)

1. พฤติกรรมหรือการกระทำ ส่วนมากอยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาหรือความตั้งใจของบุคคล เจตนาเชิงพฤติกรรมนี้เป็นตัวกำหนดใกล้ชิดกับการกระทำ
2. เจตนาเชิงพฤติกรรมหรือความตั้งใจของบุคคลที่จะประกอบพฤติกรรมหรือการกระทำขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการประเมินผลทางบวกหรือทางลบของบุคคล ต่อการกระทำ เรียกว่า ทศนคติต่อพฤติกรรม

2.2 ปัจจัยทางสังคม เป็นการประมาณของบุคคลว่าตนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด กลุ่มอ้างอิง หมายถึง บุคคลใกล้ชิดที่มีความสำคัญต่อบุคคลผู้นั้น การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มอ้างอิงต่อการกระทำของตน

3. ความสำคัญของทศนคติต่อพฤติกรรมหรือการกระทำและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนหนึ่งขึ้นกับเจตนาเชิงพฤติกรรมหรือความตั้งใจกระทำ นั่นคือ พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจถูกกำหนดโดย ทศนคติต่อพฤติกรรมมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่าจากทศนคติต่อพฤติกรรม แต่พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งสองใกล้เคียงกัน

4. ตัวแปรภายนอก เช่น ตัวแปรชีวสังคม ทศนคติต่อเป้าหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ หรือบุคลิกภาพจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ก็ต่อเมื่อตัวแปรนั้น ๆ มีอิทธิพลต่อทศนคติต่อพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หรือมีอิทธิพลต่อน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรทั้งสองนี้ต่อเจตนาเชิงพฤติกรรม

5. การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษาต้องคำนึงถึงการกระทำ เป้าหมาย เวลาและบริบท

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลข้างต้น สรุปได้ว่า มนุษย์มีเหตุผลในการตัดสินใจลงมือทำหรือไม่ทำพฤติกรรม และพฤติกรรมจะอยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาหรือความตั้งใจของบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ ทศนคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

ผู้วิจัย จึงได้นำการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งเป็นตัวกำหนดอย่างหนึ่งของเจตนาหรือความตั้งใจทำหรือไม่ทำพฤติกรรมของมนุษย์ จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล มาใช้กำหนดเป็นตัวแปรอิสระ คือ การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด ในการหาความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ในครั้งนี้ และแนวคิดที่สนับสนุนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล คือ แนวความคิดเกี่ยวกับการคล้อยตาม

แนวความคิดเกี่ยวกับการคล้อยตาม

โดยธรรมชาติของคนเรา มีแนวโน้มที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้เหมือนคนอื่นที่อยู่ในสังคม นักจิตวิทยาสังคม มีความเชื่อว่า เมื่อบุคคลเข้าไปรวมกลุ่มด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ตาม จะต้องมีคนกลุ่มหนึ่งเป็นผู้นำกลุ่มและอีกคนหนึ่งเป็นผู้ตาม ยังมีจำนวนสมาชิกมากเท่าใดการเอาอย่างกันก็จะมีมากขึ้น การเอาอย่างกันนั้นบางคนอาจไม่ทราบว่าเป็นการกระทำตามอิทธิพลของกลุ่ม แต่บางคนก็มีเหตุผลในการกระทำตาม เช่น ทำตามเพราะความเกรงใจ หรือทำตามเพราะเห็นว่าสิ่งนั้นถูกต้อง

การคล้อยตาม (Conformity) ไม่เหมือนกับความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Uniformity) หรือลักษณะเกี่ยวกับประเพณี (Conventionality) เพราะเป็นสิ่งที่เกิดจากแรงผลักดันของกลุ่ม

และเกิดการคล้อยตามขึ้น ซึ่งการคล้อยตามจะต้องมีการขัดแย้ง ด้วยแรงผลักดันในตัวบุคคล และมีแนวโน้มที่จะทำให้บุคคลกระทำในอีกทางหนึ่ง

เบลคและเมอร์ทัน (ถวิล ชาราโกชน. 2532 : 85 ; อ้างอิงจาก Blake and Mouton. 1961) ให้ความหมายของ การคล้อยตามว่า เป็นลักษณะที่บุคคลพยายามจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แท้จริงของตนเองเพื่อรักษาผลประโยชน์หรือความสำเร็จที่จะเกิดจากการเกี่ยวข้องกับบุคคลทั่ว ๆ ไปในสังคม และการคล้อยตามนี้ บุคคลจะมีการคล้อยตามในลักษณะและระดับที่แตกต่างกัน

ไคสเลอร์ (ถวิล ชาราโกชน. 2532 : 85 ; อ้างอิงจาก Kiesler. 1970) กล่าวว่า การคล้อยตามเป็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความเชื่อภายในกลุ่ม อันเป็นผลเนื่องมาจากแรงผลักดันของกลุ่มที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงหรือเพียงจินตนาการ

เอช (ถวิล ชาราโกชน. 2532 : 85 ; อ้างอิงจาก Asch. 1957) กล่าวว่า การคล้อยตามเป็นลักษณะของบุคคลที่ขาดอิสระในการแสดงพฤติกรรม อันเป็นผลทำให้บุคคลเหล่านั้นต้องแสดงพฤติกรรมเหมือนกับคนอื่น ๆ

ปัจจัยที่มีผลต่อการคล้อยตาม จากการค้นพบของนักวิชาการ ปรากฏ ดังนี้ (ถวิล ชาราโกชน. 2532 : 95 – 98)

1. ความสามัคคีกับการคล้อยตาม - เบ็ค (Back) พบว่า กลุ่มที่มีความสามัคคีสูง จะเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นที่จะคล้อยตามกลุ่มมากกว่ากลุ่มที่มีความสามัคคีต่ำ
2. จำนวนผู้คัดค้าน - เอช (Asch) พบว่า จำนวนผู้คัดค้านมีผลต่อการคล้อยตาม ถ้ามีการคัดค้านมากจะมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามผู้คัดค้าน
3. เพศ - โคลแมน, แบล็คและเมอร์ทัน (Coleman, Black and Mouton) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการคล้อยตาม พบว่า หญิงมีการคล้อยตามมากกว่าชาย
4. ความสอดคล้องของความคิดเห็นในกลุ่ม - ลูชินส์และลูชินส์ (Luchins and Luchins) ถ้าคนในกลุ่มอยู่ในภาวะที่ต้องตัดสินใจ มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการคล้อยตามได้ง่าย
5. แบส (Bass) ได้สรุปองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามไว้ ดังนี้

5.1 กลุ่มบุคคลที่ผู้ทำตามเกี่ยวข้องกับตัว กล่าวคือ ถ้ากลุ่มจำนวนมาก มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน โอกาสทำตามจะมากขึ้น ถ้ากลุ่มเป็นที่รักใคร่ชอบพอและเชื่อถือของผู้ทำตาม โอกาสทำตามจะมากขึ้น

5.2 สภาพของเรื่องที่จะทำตาม กล่าวคือ ถ้าสิ่งที่จะทำ สามารถพิจารณาได้ชัดเจนว่า สิ่งที่ถูกตอ้งนั้นเป็นอย่างไร โอกาสที่จะทำตามนั้นจะน้อยลง แต่ถ้ากลุ่มเรื่อตัดสินใจยากจะมีโอกาสทำตามได้มากขึ้น ถ้าสิ่งที่จะทำตามให้ประโยชน์แก่ผู้ทำตาม จะมีลักษณะที่ทำตามมากขึ้น

5.3 เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ถ้าเป็นการกระทำในที่สาธารณะ มีผู้รับรู้มาก จะทำตามมากขึ้น แต่ถ้าเป็นการกระทำในที่ลับมีผู้รู้เห็นน้อย โอกาสทำตามจะน้อยลง

5.4 ความสามารถ บุคคลที่มีความสามารถต่ำหรือไม่ค่อยเฉลียวฉลาด มักจะเป็นผู้ทำตามผู้อื่นเสมอ

5.5 อายุ ผู้ที่มีอายุน้อย มีโอกาสทำตามได้ง่ายกว่าผู้ที่มีอายุมาก

จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่อยู่ห้อมล้อมด้วยบุคคลต่างๆ เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง ครู เพื่อน ญาติ มีโอกาสที่จะได้รับอิทธิพลทางด้านความคิดจากบุคคลเหล่านี้และมีโอกาสคล้อยตามได้ ดังนั้น การตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียน จึงมีส่วนของการคล้อยตามบุคคลรอบข้างอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

ปีเตอร์ (Peter. 1941 : 167 – 168) ได้ศึกษา ปัจจัยที่สนับสนุนการเลือกอาชีพของนักเรียนปีสุดท้าย ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพในสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ ได้แก่ อิทธิพลจากเพื่อน ญาติ และบุคคลที่นักเรียนรู้จัก

สติเฟนสัน (Stephenson. 1955 : 27 – 35) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหวังและการวางแผนในการประกอบอาชีพของนักเรียนระดับ 9 พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีอาชีพเกี่ยวกับวิชาการสูง มักจะมีความมุ่งหวังและความต้องการ ที่จะประกอบอาชีพที่ต้องใช้วิชาการสูงตามไปด้วย ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่ได้ประกอบอาชีพที่ต้องใช้วิชาการสูง ก็หวังที่จะประกอบอาชีพตามบิดามารดา และได้พบว่า อาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังในด้านอาชีพของนักเรียน

โรเซนเบิร์ก (วรรณดี แก้วเก่า. 2541 : 24 ; อ้างอิงจาก Rosenberg : 1957) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นทางสังคมของบิดามารดาและความคาดหวังทางอาชีพ กลุ่มตัวอย่าง 1,000 คน ผลการศึกษาส่วนหนึ่ง พบว่า การประกอบอาชีพของเด็กในอนาคต มีความสัมพันธ์อย่างสูงมากกับระดับรายได้ของบิดา กล่าวคือ ระดับรายได้ของบิดามีอิทธิพลต่อความคาดหวังในอาชีพและการเจริญรอยตามบิดา ฉะนั้น รายได้ของครอบครัวจึงดูเหมือนเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อนักเรียนในด้านการคาดหวังเรื่องรายได้ โอกาสและการเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจง

ยูแมนส์ (Youmans. 1958 : 152 – 156) ได้ศึกษาภูมิหลังและความมุ่งหวังในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ผลการศึกษาส่วนหนึ่ง พบว่า นักเรียนที่มุ่งหวังทางการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา มีผลการเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้มุ่งหวังที่จะศึกษาต่อ

ซีลแลน (Clellan. 1962 : 2661 – 2662) ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมในมณฑลแจ๊คสัน (Jackson County) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนักเรียน และระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับโอกาสการได้เข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของนักเรียนมากกว่าระดับการศึกษาของมารดา และระดับอาชีพของบิดามีความสัมพันธ์ทางบวกกับโอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนักเรียน กล่าวคือ ถ้าบิดามีระดับอาชีพสูง บุตรก็มีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสูงด้วย

เบรเซอร์และมาร์ติน (Brazier and Martin. 1962 : 30) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับความมุ่งหวังทางการศึกษาของนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาของทั้งบิดาและมารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความมุ่งหวังทางการศึกษาของบุตร

ซัลห์สตรอม (Sahlstrom. 1962 : 2637 – 2638) ได้ศึกษา องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่สุดท้ายของโรงเรียนมัธยมศึกษา 26 โรงเรียนในรัฐมิเนโซต้า ส่วนหนึ่งของผลการวิจัย พบว่า การศึกษาของบิดามารดาเป็นองค์ประกอบสำคัญ ในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียน และรายได้ของครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา

ซีเวลและอาร์เมอร์ (Sewell and Armer. 1966 : 159 - 168) ได้ศึกษา ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการวางแผนการศึกษาต่อของนักเรียน พบว่า เพศ เป็นตัวแปรที่สำคัญต่อแผนการศึกษาต่อ เด็กชายมีสติปัญญาสูงกว่าเด็กหญิงและมีการวางแผนการศึกษาต่อมากกว่าเด็กหญิงเล็กน้อย

อดัมส์ (Adams. 1967 : 364 - 367) ได้ศึกษาถึง การแสวงหาความสำเร็จของคนหนุ่มสาวในการเลื่อนชั้นทางสังคมและอิทธิพลของบิดามารดากับเครือญาติ พบว่า ผู้มีอิทธิพลมากที่สุดได้แก่บิดามารดา ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อบุตรในอนาคต ได้แก่ การศึกษาของบิดามารดาว่า มีพื้นฐานทางความรู้ในอันที่จะแนะแนวทางปฏิบัติแก่บุตรในอนาคตได้อย่างไร สรุปได้ว่า บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง บุตรของครอบครัวนั้นจะได้รับการศึกษาสูงด้วย ส่วนบิดามารดาที่มีการศึกษาดำ ความต้องการที่จะให้บุตรได้รับการศึกษาสูงก็มีน้อยมาก

คุก (Cook. 1967 : 799A) ได้ศึกษา องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของวัยรุ่นชาย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน จากโรงเรียน Jefferson County ในรัฐ Wisconsin ผลการศึกษาส่วนหนึ่ง พบว่า ความสนใจในอาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจและระดับความปรารถนาในอาชีพ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีระบบกับการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

เรห์เบอร์กและเลสบี (Rehberg and Liestby. 1967 : 1358) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความคาดหวังทางการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า สัดส่วนของนักเรียนที่แสดงความตั้งใจที่จะเข้าศึกษาในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย หลักสูตร 4 ปี มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับระดับการศึกษาของบิดามารดา

ซีเวลและชาห์ (Sewell and Shah. 1968 : 191-209) ได้ทำการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ต่อการกระตุ้นในด้านการศึกษานักเรียน บุตร ถ้าบิดามารดาได้รับการศึกษาสูง จะพบว่าบุตรทั้งชายและหญิงจะยอมรับการกระตุ้นเร่งเร้าในการศึกษาต่อมากยิ่งขึ้น และหากบิดามารดามีการศึกษาต่ำมักจะมีแนวโน้มที่จะเอาใจใส่ในการศึกษาต่อของบุตรน้อยกว่า และพบว่า ระดับการศึกษาของบิดาจะมีผลกระทบต่อบุตรที่มีระดับสติปัญญาสูงมากกว่าระดับการศึกษาของมารดา ในขณะที่ระดับการศึกษาของมารดาจะมีผลกระทบต่อบุตรที่มีระดับสติปัญญาต่ำมากกว่าระดับการศึกษาของบิดา

อีริกสัน (Erikson. 1968 : 1748) ได้ศึกษา ลักษณะการเลือกและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกน ผลการศึกษา พบว่า เพศหญิงนิยมเรียนทางการศึกษา ส่วนเพศชายนิยมเรียนทางสังคมศาสตร์ ธุรกิจ เกษตรศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์

เฟลัดและฮัลเซย์ (Floud and Hulsey. 1969 : 213) ได้ศึกษาระดับชั้นทางสังคม ระดับสติปัญญา และการเลือกศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา พบว่า เพศของนักเรียน และอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับโอกาสในการเรียนต่อของนักเรียน

ออสบอร์น (Osborn. 1971 : 163 -167) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดามารดากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ ความคาดหวัง และความมุ่งหวังทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่สุดท้ายในโรงเรียนมัธยมรัฐบาลในรัฐ Iowa จำนวน 398 คน ผลการวิจัยส่วนหนึ่ง พบว่า กลุ่มที่มีความคาดหวังทางการศึกษาในระดับตั้งแต่ปริญญาตรี ถึงสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวนอยู่ในระดับต่ำที่สุด ได้แก่กลุ่มที่บิดาและมารดามีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ และนักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความคาดหวังทางการศึกษาและสัมฤทธิ์ผล ในทางเดียวกันกับระดับการศึกษาของบิดามารดาที่มีเพศเดียวกัน

จอห์นตัน (Johnston. 1975 : 148) ได้ศึกษา วิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความมุ่งหวังทางการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของประชากร 2 กลุ่ม คือ นักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียน รัฐบาลและชาวเวอร์มอนต์ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป พบว่า รายได้ของครอบครัว เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความมุ่งหมายทางการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลโดยตรงต่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

มานิ (Mani. 1983 : 86) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อของเยาวชนในอินโดนีเซีย พบว่า เยาวชนที่มีกลุ่มเพื่อนที่จะเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาจะคล้อยตามกลุ่มเพื่อนในการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษา

ซีเวล, เฮาเซอร์และว็อล์ฟ (Sewell, Hauser and Wolf. 1986 : 551-583) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศ การเข้าเรียนในโรงเรียนกับขบวนการบรรลุมหาวิทยาลัย พบว่ารายได้ของครอบครัว การศึกษาของบิดา ความสามารถ (เกรด) แผนการศึกษาของเพื่อน และความต้องการทางอาชีพ มีผลกระทบโดยตรงต่อการบรรลุมหาวิทยาลัย การศึกษาของนักเรียน ทั้งเพศหญิงและเพศชาย

คาร์เพนเตอร์และฟลีชแมน (Carpenter and Fleishman. 1987 : 79 - 105) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อในมหาวิทยาลัย ของนักเรียนในประเทศออสเตรเลีย เกรด 12 พบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา มีผลต่อการตัดสินใจเรียนต่อ และความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนที่จะเรียนต่อเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กันโดยตรง ต่อการตั้งใจเรียนต่อของเด็ก

งานวิจัยในประเทศ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 174 – 175) ได้ศึกษา ค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า ค่านิยมในการทำงานที่นักเรียนเชื่อว่า มีความสำคัญมากที่สุด และเป็นสิ่งที่นักเรียนจะแสวงหาจากงาน คือ ค่านิยมในการทำงานด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สำหรับค่านิยมในการทำงานที่มีความสำคัญรองลงมา คือ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านสัมฤทธิ์ผล ด้านความมีอิสระ ด้านงานอาชีพอิสระ ด้านวิถีชีวิต ด้านผู้ร่วมงาน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความมีศักดิ์ศรี ด้านบริการสังคม ด้านการทำงานหลาย ๆ ด้าน ด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสุนทรีย์และด้านการบริหาร เรียงตามลำดับ ข้อค้นพบนี้ แสดงให้เห็นชัดเจนถึงความสำคัญ of ค่านิยมที่นักเรียนเชื่อว่ามีค่าและมีความสำคัญในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลไปยังตัวนักเรียนในการเลือกงานหรือการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

สุรัตน์ ไชยชมภู (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ปกครอง ได้แก่ รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียน ได้แก่ ผลการเรียน อิทธิพลของกลุ่มญาติหรือผู้ใกล้ชิด มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน

ภัทรธิดา วารินทร์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ การศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมในด้านรายได้ อาชีพบิดา การสนับสนุนด้านการศึกษาจากคนในครอบครัว ความมุ่งหวังด้านการศึกษาและอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชิตชัย สนั่นเสียง (2538 : 266) ได้ศึกษา ทางเลือกและปัจจัยที่สัมพันธ์กับทางเลือก แนวทางด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์ ทางบวกกับทางเลือกการเรียนต่อของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนที่เรียนต่อ

อุไร มั่นหมั่น (2539. บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 : ศึกษากรณี จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์ กับการเลือกสายวิชาของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ทัศนีย์ พรหมไพจิตร (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อใน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสของเยาวชนไทยมุสลิม ในสี่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อของเยาวชนไทยมุสลิม ได้แก่ เพศ รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ส่วนผลการเรียน สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการเรียน ต่อของเยาวชนไทยมุสลิม ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้

จำเนียร สังข์ทอง (2540 : 87 – 91) ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างยนต์ สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กลุ่ม สถานศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กับความ ต้องการการศึกษาต่อของนักศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวแปรอิสระที่ไม่มีอิทธิพลหรือไม่ มี ความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษา ได้แก่ สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง

จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 137) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 เขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอ บ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อของ นักเรียน ประกอบด้วย เพศ ซึ่งมีผลต่อความต้องการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ สายสามัญและ ยังไม่เลือกสายวิชา โดยนักเรียน เพศชายมีความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียน เพศหญิง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทำให้การเลือกศึกษาต่อสูงขึ้นด้วย ความสมบูรณ์ของ ครอบครัวในด้านการอยู่ร่วมกันของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของบิดามารดา มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ส่วนการศึกษาของ บิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์ จังหวัดชลบุรี

สมทรัพย์ อติชาติบุตร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียน คือ ปัจจัยด้านการบริการแนะแนว ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผล คือ การคล้อยตาม

วรรณดี แก้วเก่า (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การสำรวจความสนใจในอาชีพและการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อและความสนใจในอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธารี วาริสต์ (2542 : 74 – 75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมและบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมที่มีลักษณะตามตัวแปรในแต่ละปัจจัยแตกต่างกันมีการตัดสินใจแตกต่างกัน นักศึกษาส่วนมาก ทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมค่าเล่าเรียนและแนวโน้มของนักศึกษาในกลุ่มนี้ ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ส่วนนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ที่มีลักษณะตามตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน มีการตัดสินใจแตกต่างกัน ยกเว้นตัวแปรคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ซึ่งผลการวิจัยไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ

ชลีนุช บุญน้อม (2543 : 85 - 92) ได้ศึกษา องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาระบบสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง การจัดงานแนะแนวการศึกษาต่อของวิทยาเขต และที่ระดับ .05 ได้แก่ เพศ การแนะนำสนับสนุนส่งเสริมจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนว องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษา ได้แก่ สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และผลการเรียน

วุฒิวรค์ เอียดศรีชาย (2543 : 88 - 89) ได้ศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่แสดงความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยที่ไม่แสดงความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อ ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และสถานภาพของผู้ปกครอง

นงศ์ลักษณ์ รุ่งวิทยาร (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษา พบว่า เพศ รายได้ต่างกัน ผลการศึกษาแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พรทิพย์ คำชาย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า การเลือกสาขาวิชาของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมในการทำงาน แต่ไม่พบความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว

อรุณศรี อักษรศรี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 4 สถาบันราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ ค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ และที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความมีศักดิ์ศรี

เบญจพร บุณนาค (2544 : 96 – 99) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา และอาชีพของบิดามารดา ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

* สรุปจากผลงานวิจัยข้างต้น ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมในอาชีพ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง การแนะแนวของสถานศึกษา และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรเหล่านี้ มาศึกษา องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ แบ่งเป็น 4 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการขาย แผนกวิชาการเลขานุการและแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร รวม 6 แห่ง คือ วิทยาลัยพาณิชยการเซดุนา วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพาณิชยการบางนา วิทยาลัยพาณิชยการอินทราชัย วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรีและวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 3,368 คน (ข้อมูลจากกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ แบ่งเป็น 4 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการขาย แผนกวิชาการเลขานุการและแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร รวม 6 แห่ง คือ วิทยาลัยพาณิชยการเซดุนา วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพาณิชยการบางนา วิทยาลัยพาณิชยการอินทราชัย วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน (proportional stratified sampling) โดยกำหนดให้แผนกวิชาเป็นชั้นและใช้นักเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ดังตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยกรรม ปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

วิทยาลัย	แผนกวิชา							
	การบัญชี		การขาย		การเลขานุการ		คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. พาณิชยกรรมเขตศูนย์	331	35	353	38	73	8	79	9
2. พาณิชยกรรมบุรี	372	39	270	29	65	7	172	18
3. พาณิชยกรรมบางนา	415	44	346	37	88	9	151	16
4. พาณิชยกรรมอินทราชัย	80	9	116	12	69	7	79	9
5. อาชีวศึกษามบุรี	62	7	19	2	22	2	73	8
6. บริหารธุรกิจและ การท่องเที่ยวกรุงเทพ	41	4	29	3	19	2	44	5
รวม	1,301	138	1,133	121	336	35	598	65
รวมประชากร	3,368							
รวมกลุ่มตัวอย่าง	359							

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยกรรม แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน และด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน สอบถามความคิดเห็นความต้องการในเรื่องการศึกษาต่อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเป้าหมายหรือจุดประสงค์ในการศึกษา ด้านความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษา ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการศึกษา และด้านความสามารถ โอกาสและการสนับสนุน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert's scale) จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ สอบถามความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของงาน ความพึงพอใจ ความต้องการที่จะทำงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย ด้านความมีเกียรติมีศักดิ์ศรี ด้านกระตุ้นให้ใช้ปัญญา และด้านความพอใจในอาชีพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's scale) จำนวน 23 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับการแนะแนวของสถานศึกษาและการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิท หรือบุคคลใกล้ชิด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's scale) จำนวน 8 ข้อ และ 7 ข้อ ตามลำดับ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาความมุ่งหมายของการวิจัย แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
2. สร้างแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน สอบถามองค์ประกอบ ด้านส่วนตัวนักเรียน ได้แก่ เพศ แผนกวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ได้แก่ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง จำนวน 7 ข้อ
3. สร้างข้อคำถามวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน สอบถามความคิดเห็น ความต้องการในเรื่องการศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเป้าหมายหรือจุดประสงค์ในการศึกษา ด้านความเชื่อหรือค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษา ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการศึกษา ด้านความสามารถ โอกาสและการสนับสนุนในการศึกษาต่อ จำนวน 26 ข้อ
4. สร้างข้อคำถามค่านิยมในอาชีพ สอบถามความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ ความพึงพอใจ ความสำคัญของงาน ความต้องการที่จะทำงาน แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย ด้านความมีเกียรติมีศักดิ์ศรี ด้านกระตุ้นให้ใช้ปัญญา และด้านความพอใจในอาชีพ จำนวน 25 ข้อ
5. สร้างข้อคำถามองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ การแนะแนวของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด จำนวน 7 ข้อ
6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท แล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม อุตกฤษฎี อาจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) จากนั้นนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ดังนี้ แบบสอบถามการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน จำนวน 26 ข้อ แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ จำนวน 23 ข้อ แบบสอบถามการแนะแนวของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด จำนวน 7 ข้อ

8. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

9. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนทุกข้อ และรวมคะแนนแต่ละฉบับตามเกณฑ์ที่กำหนด เรียงคะแนนแบบสอบถามจากคะแนนสูงสุดไปถึงคะแนนต่ำสุด แบ่งกลุ่มคะแนนสูง 25 % และกลุ่มคะแนนต่ำ 25% นำไปหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) คัดเลือกแบบสอบถามข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป นำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.955 ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าอำนาจจำแนกสูงเกินเกณฑ์กำหนดทุกข้อ และแบบสอบถามแต่ละฉบับมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถามวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 3.25 – 11.88 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.904

แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 3.40 – 11.88 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.936

แบบสอบถามการได้รับการแนะแนวของสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 3.72 – 12.27 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.931

แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 3.72 – 12.51 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.826

10. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว เสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อขอความเห็นชอบและนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอลหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นำเสนออธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือและอนุญาตให้เก็บข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัด

2. นำหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลจากกรมอาชีวศึกษา พร้อมแบบสอบถาม ที่มีตราประทับอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล เสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3. ขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างละเอียด

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วกลับคืน จำนวน 359 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังนี้

วันที่ 23 มิถุนายน 2546 เก็บข้อมูลที่วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 93 ฉบับ

วันที่ 24 มิถุนายน 2546 เก็บข้อมูลที่วิทยาลัยพณิชยการบางนา จำนวน 106 ฉบับ

วันที่ 25 มิถุนายน 2546 เก็บข้อมูลที่วิทยาลัยพณิชยการเขตพูน จำนวน 90 ฉบับ และที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี จำนวน 19 ฉบับ

วันที่ 26 มิถุนายน 2546 เก็บข้อมูลที่วิทยาลัยพณิชยอินทราชัย จำนวน 37 ฉบับ

วันที่ 27 มิถุนายน 2546 เก็บข้อมูลที่วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร จำนวน 14 ฉบับ

5. คัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 342 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.26 นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน นำมาตรวจสอบและเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ให้ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำไปประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS ตามลำดับ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 วิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

1.2 หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถามวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน คำนิยมในอาชีพ การแนะแนวของสถานศึกษาและการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด

2. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-square test for independence)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (%)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

= ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

S = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว

$(\sum X)^2$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนยกกำลังสอง

n = จำนวนข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรง โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. 2545 : 95)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538 : 216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

t	= ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม
$\bar{X}_H$	= คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	= คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	= คะแนนความแปรปรวนรายชื่อของกลุ่มสูง
S_L^2	= คะแนนความแปรปรวนรายชื่อของกลุ่มต่ำ
n_H	= จำนวนคนในกลุ่มสูง
n_L	= จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) สูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามเป็นรายข้อ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3. สถิติทดสอบสมมุติฐาน

หาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ (Chi-square test for independence) สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 219)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O - E)^2}{E}$$

O	แทน	ความถี่ที่สังเกตได้
E	แทน	ความถี่ที่คาดหวัง จากสูตร $E = \frac{R \times C}{N}$
R	แทน	ผลรวมของความถี่ในแถวนั้น
C	แทน	ผลรวมของความถี่ในคอลัมน์นั้น
N	แทน	ผลรวมของความถี่ทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
%	แทน	ร้อยละ
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
χ^2	แทน	การแจกแจงแบบไค-สแควร์ (Chi-square)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายคะแนน ดังนี้ (Best. 1981 : 179 – 181)

1. การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ระดับความสำคัญค่านิยมในอาชีพของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพน้อยที่สุด

3. การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย การได้รับการแนะแนวของสถานศึกษาของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ได้รับการแนะแนวของสถานศึกษามากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ได้รับการแนะแนวของสถานศึกษามาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ได้รับการแนะแนวของสถานศึกษาปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ได้รับการแนะแนวของสถานศึกษาน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ได้รับการแนะแนวของสถานศึกษาน้อยที่สุด

4. การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคล
ใกล้ชิดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือ
บุคคลใกล้ชิดมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือ
บุคคลใกล้ชิดมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือ
บุคคลใกล้ชิดปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือ
บุคคลใกล้ชิดน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือ
บุคคลใกล้ชิดน้อยที่สุด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ ด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 หาค่าความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	83	24.3
หญิง	259	75.7
รวม	342	100.0
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	102	29.8
2.00 – 2.99	188	55.0
ต่ำกว่า 2.00	52	15.2
รวม	342	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพครอบครัว		
บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	233	68.1
บิดามารดาแยกกันอยู่/หย่าร้าง	64	18.7
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	29	8.5
อยู่ในความอุปการะของญาติ	16	4.7
รวม	342	100.0
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	30	8.8
ต่ำกว่าปริญญาตรี	312	91.2
รวม	342	100.0
อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	30	8.8
เกษตรกรรม/ประมง	17	5.0
ลูกจ้าง	89	26.0
รับจ้าง	129	37.7
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	77	22.5
รวม	342	100.0
รายได้ของผู้ปกครอง		
มากกว่า 20,000 บาท/เดือน	35	10.2
10,000 – 20,000 บาท/เดือน	152	44.4
น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	155	45.3
รวม	342	100.0

ผลการวิเคราะห์ตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 342 คน เป็นเพศหญิง 259 คน เพศชาย 83 คน มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 – 2.99 เป็นส่วนใหญ่ 188 คน มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 น้อยที่สุด 52 คน นักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองอยู่ร่วมกัน 233 คน อยู่ในความอุปการะของญาติน้อยที่สุด 16 คน ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด 312 คน และมีการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป 30 คน ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด 129 คน อาชีพเกษตรกรรม/ประมง น้อยที่สุด 17 คน ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท มากที่สุด 155 คน มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท น้อยที่สุด 35 คน

1.2 หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ คำนิยมในอาชีพ การแนะแนวของสถานศึกษา และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 3 – 5

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	$\bar{x}$	S	ระดับความสำคัญในการเลือก
ด้านเป้าหมายหรือจุดประสงค์ในการศึกษา	4.33	0.45	มาก
ด้านความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษา	4.16	0.45	มาก
ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการศึกษา	4.21	0.48	มาก
ด้านความสามารถ โอกาสและการสนับสนุน	3.95	0.47	มาก
รวม	4.16	0.38	มาก

ผลการวิเคราะห์ตาราง 3 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ มีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมในอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ค่านิยมในอาชีพ	$\bar{x}$	S	ระดับความสำคัญ
ด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ	4.38	0.49	มาก
ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย	4.51	0.46	มากที่สุด
ด้านความมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี	3.79	0.67	มาก
ด้านกระตุ้นให้ใช้ปัญญา	3.84	0.61	มาก
ด้านความพอใจในอาชีพ	4.28	0.49	มาก
รวม	4.14	0.43	มาก

ผลการวิเคราะห์ตาราง 4 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงและความปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ ให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการได้รับการแนะแนวของสถานศึกษา
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ

การแนะแนวของสถานศึกษา	$\bar{x}$	S	ระดับความสัมพันธ์
1. สถานศึกษาของนักเรียนจัดแนะแนวการศึกษาต่อเป็นประจำทุกปี	3.66	0.85	มาก
2. อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการศึกษาต่อ	3.54	1.01	มาก
3. มีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในสถานศึกษาของนักเรียนเสมอ	3.38	0.95	ปานกลาง
4. นักเรียนได้รับข้อมูล คำแนะนำในการศึกษาต่อจากอาจารย์ที่ปรึกษา	3.34	0.99	ปานกลาง
5. อาจารย์แนะแนวให้ข้อมูล คำแนะนำในการศึกษาต่อแก่นักเรียน	3.35	1.03	ปานกลาง
6. อาจารย์ที่ปรึกษาให้กำลังใจเรื่องการศึกษาของนักเรียนเป็นประจำ	3.40	1.05	ปานกลาง
7. อาจารย์ที่ปรึกษาได้ติดต่อพูดคุยกับผู้ปกครองเรื่องการศึกษาต่อของนักเรียน	2.96	1.15	ปานกลาง
8. อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.13	1.08	ปานกลาง
รวม	3.34	0.81	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตาราง 5 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ ได้รับการแนะแนวของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ ได้รับการแนะแนวของสถานศึกษา ในข้อ สถานศึกษาของนักเรียนจัดแนะแนวการศึกษาต่อเป็นประจำทุกปี และอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการศึกษาต่อ อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด	$\bar{x}$	S	ระดับความสัมพันธ์
1. กลุ่มเพื่อนของนักเรียนชักชวนให้ศึกษาต่อและนักเรียนก็เห็นด้วย	4.06	0.90	มาก
2. นักเรียนต้องการศึกษาต่อระดับสูงเช่นเดียวกับญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดของนักเรียน	3.99	0.95	มาก
3. หากกลุ่มเพื่อนของนักเรียนเลือกศึกษาต่อ นักเรียนจะศึกษาต่อตามกลุ่มเพื่อน	3.44	1.06	ปานกลาง
4. ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดให้ข้อมูลในการศึกษาต่อแก่นักเรียน	3.78	0.99	มาก
5. กลุ่มเพื่อนเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	3.52	1.05	มาก
6. ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดแนะนำให้ศึกษาต่อและนักเรียนก็เห็นด้วย	3.87	0.97	มาก
7. กลุ่มเพื่อนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน	3.57	1.07	มาก
รวม	3.75	0.65	มาก

ผลการวิเคราะห์ตาราง 6 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ มีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ มีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดเกือบทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ หากกลุ่มเพื่อนของนักเรียนเลือกศึกษาต่อนักเรียนจะศึกษาต่อตามกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน
ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับการ
ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน**

โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 7 – 15

ตาราง 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ตัวแปร	ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ			รวม	χ^2	Sig
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
เพศ					9.168	.010**
ชาย	11 (13.3%)	61 (73.5%)	11 (13.3%)	83 (100.0%)		
หญิง	49 (18.9%)	199 (76.8%)	11 (4.2%)	259 (100.0%)		
รวม	60 (17.5%)	260 (76.0%)	22 (6.4%)	342 (100.0%)		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 7 พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ตัวแปร	ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ			รวม	χ^2	Sig.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					8.381	.079
ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	21 (20.6%)	79 (77.5%)	2 (2.0%)	102 (100.0%)		
ระหว่าง 2.00 – 2.99	32 (17.0%)	143 (76.1%)	13 (6.9%)	188 (100.0%)		
ต่ำกว่า 2.00	7 (13.5%)	38 (73.1%)	7 (13.5%)	52 (100.0%)		
รวม	60 (17.5%)	260 (76.0%)	22 (6.4%)	342 (100.0%)		

ผลการวิเคราะห์ตาราง 8 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในอาชีพกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ตัวแปร	ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ			รวม	χ^2	Sig.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
ค่านิยมในอาชีพ					57.666	.000***
ให้ความสำคัญมากที่สุด	32 (42.1%)	42 (55.3%)	2 (2.6%)	76 (100.0%)		
ให้ความสำคัญมาก	28 (11.5%)	202 (82.8%)	14 (5.7%)	244 (100.0%)		
ให้ความสำคัญปานกลาง	0 (0.0%)	16 (72.7%)	6 (27.3%)	22 (100.0%)		
รวม	60 (17.5%)	260 (76.0%)	22 (6.4%)	342 (100.0%)		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ตาราง 9 พบว่า ค่านิยมในอาชีพมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ

ตัวแปร	ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ			รวม	χ^2	Sig
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
สถานภาพครอบครัว					6.490	.371
บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	43 (18.5%)	173 (74.2%)	17 (7.3%)	233 (100.0%)		
บิดามารดาแยกกันอยู่/หย่าร้าง	10 (15.6%)	50 (78.1%)	4 (6.3%)	64 (100.0%)		
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	2 (6.9%)	26 (89.7%)	1 (3.4%)	29 (100.0%)		
อยู่ในความอุปการะของญาติ	5 (31.3%)	11 (68.8%)	0 (0.0%)	16 (100.0%)		
รวม	60 (17.5%)	260 (76.0%)	22 (6.4%)	342 (100.0%)		

ผลการวิเคราะห์ตาราง 10 พบว่า สถานภาพครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับการตัดสินใจเลือก
 ศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ตัวแปร	ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ			รวม	χ^2	Sig.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง					.574	.751
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	5 (16.7%)	24 (80.0%)	1 (3.3%)	30 (100.0%)		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	55 (17.6%)	236 (75.6%)	21 (6.7%)	312 (100.0%)		
รวม	60 (17.5%)	260 (76.0%)	22 (6.4%)	342 (100.0%)		

ผลการวิเคราะห์ตาราง 11 พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการ
 ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่าง
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ตัวแปร	ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ			รวม	χ^2	Sig.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
อาชีพของผู้ปกครอง					4.720	.787
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	7 (23.3%)	21 (70.0%)	2 (6.7%)	30 (100.0%)		
เกษตรกรรม/ประมง	3 (17.6%)	13 (76.5%)	1 (5.9%)	17 (100.0%)		
ลูกจ้าง	13 (14.6%)	73 (82.0%)	3 (3.4%)	89 (100.0%)		
รับจ้าง	26 (20.2%)	93 (72.1%)	10 (7.8%)	129 (100.0%)		
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	11 (14.3%)	60 (77.9%)	6 (7.8%)	77 (100.0%)		
รวม	60 (17.5%)	260 (76.0%)	22 (6.4%)	342 (100.0%)		

ผลการวิเคราะห์ตาราง 12 พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ตัวแปร	ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ			รวม	χ^2	Sig.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
รายได้ของผู้ปกครอง					9.749	.045*
มากกว่า 20,000 บาท/เดือน	8 (22.9%)	26 (74.3%)	1 (2.9%)	35 (100.0%)		
10,000 – 20,000 บาท/เดือน	35 (23.0%)	109 (71.7%)	8 (5.3%)	152 (100.0%)		
น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	17 (11.0%)	125 (80.6%)	13 (8.4%)	155 (100.0%)		
รวม	60 (17.5%)	260 (76.0%)	22 (6.4%)	342 (100.0%)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตาราง 13 พบว่า รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการแนะแนวของสถานศึกษากับการตัดสินใจเลือก
ศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ

ตัวแปร	ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ			รวม	χ^2	Sig.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
การแนะแนวของสถานศึกษา					31.634	.000***
ได้รับการแนะแนวมากที่สุด	13 (56.5%)	9 (39.1%)	1 (4.3%)	23 (100.0%)		
ได้รับการแนะแนวมาก	21 (18.1%)	91 (78.4%)	4 (3.4%)	116 (100.0%)		
ได้รับการแนะแนวปานกลาง	16 (11.3%)	114 (80.3%)	12 (8.5%)	142 (100.0%)		
ได้รับการแนะแนวน้อย	9 (16.7%)	40 (74.1%)	5 (9.3%)	54 (100.0%)		
ได้รับการแนะแนวน้อยที่สุด	1 (14.3%)	6 (85.7%)	0 (0.0%)	7 (100.0%)		
รวม	60 (17.5%)	260 (76.0%)	22 (6.4%)	342 (100.0%)		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ตาราง 14 พบว่า การแนะแนวของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการ
ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ตัวแปร	ระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ			รวม	χ^2	Sig.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน					64.192	.000***
มีการคล้อยตามมากที่สุด	25 (54.3%)	20 (43.5%)	1 (2.2%)	46 (100.0%)		
มีการคล้อยตามมาก	23 (13.0%)	149 (84.2%)	5 (2.8%)	177 (100.0%)		
มีการคล้อยตามปานกลาง	10 (9.3%)	82 (76.6%)	15 (14.0%)	107 (100.0%)		
มีการคล้อยตามน้อย	2 (16.7%)	9 (75.0%)	1 (8.3%)	12 (100.0%)		
รวม	60 (17.5%)	260 (76.0%)	22 (6.4%)	342 (100.0%)		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ตาราง 15 พบว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

สมมุติฐานในการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ
2. องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ
3. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ แบ่งเป็น 4 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการขาย แผนกวิชาการเลขานุการและแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร รวม 6 แห่ง ประกอบด้วย วิทยาลัยพาณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพาณิชยการบางนา วิทยาลัยพาณิชยการอินทราชัย วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี

และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 3,368 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน (proportional stratified sampling) โดยกำหนดให้แผนกวิชาเป็นชั้นและใช้นักเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

วิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 359 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และได้คัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 342 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.26 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน และด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ประกอบด้วย การแนะแนวของสถานศึกษา และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ และ 7 ข้อ ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 เดือนมิถุนายน 2546 โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นำเสนออธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือและอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จากสถานศึกษาในสังกัด

2. นำหนังสืออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแบบสอบถามที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จากอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพัฒนการบางนา วิทยาลัยพัฒนการเชตุพน วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้ว ได้จำนวน 359 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. คัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 342 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.26 นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไป โดย หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียนด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ (Chi-square test for independence)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 วิเคราะห์ความถี่และค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 342 คน เป็นเพศหญิง 259 คน เพศชาย 83 คน มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 – 2.99 เป็นส่วนใหญ่ 188 คน มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 น้อยที่สุด 52 คน นักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองอยู่ร่วมกัน 233 คน อยู่ในความอุปการะของญาติน้อยที่สุด 16 คน ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด 312 คน และมีการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป 30 คน มีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด 129 คน อาชีพเกษตรกรรม/ประมง น้อยที่สุด 17 คน มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท มากที่สุด 155 คน มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท น้อยที่สุด 35 คน

1.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ คำนิยมในอาชีพ การแนะแนวของสถานศึกษา และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด

1.2.1 นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.2.2 นักเรียนให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพโดยรวมมาก โดยมีด้านความมั่นคงและความปลอดภัยมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

1.2.3 นักเรียนได้รับการแนะแนวของสถานศึกษาโดยรวมปานกลาง โดยมีข้อ สถานศึกษาของนักเรียนจัดแนะแนวการศึกษาต่อเป็นประจำทุกปี และอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2.4 นักเรียนมีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดโดยรวมมาก โดยเกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ หากกลุ่มเพื่อนของนักเรียนเลือกศึกษาต่อ นักเรียนจะศึกษาต่อตามกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ

2.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่านิยมในอาชีพมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ผลการวิจัย พบว่า รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและอาชีพของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ผลการวิจัย พบว่า การแนะแนวของสถานศึกษาและการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

จากการศึกษา องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

1. สมมุติฐานข้อที่ 1 องค์ประกอบด้านส่วนตัวนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ผลการวิจัยพบว่า เพศ และค่านิยมในอาชีพมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “ความแตกต่างระหว่างเพศเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ทำให้คนเรามีความแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 15) และเพศก็เป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ซีเวลและอาร์เมอร์ (Sewell and Armer. 1966 : 159 –168) ผลการวิจัย พบว่า เพศ เป็น ตัวแปรสำคัญต่อแผนการศึกษาต่อของนักเรียน เฟลด์และฮัลเซย์ (Floud and Hulsey. 1969 : 213) ผลการวิจัย พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับโอกาสในการเรียนต่อของนักเรียน คาร์เพนเตอร์และฟลีชแมน (Carpenter and Fleishman. 1987 : 79 – 105) ผลการวิจัยพบว่า เพศ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กันโดยตรงต่อการตั้งใจเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของนักเรียนในประเทศออสเตรเลีย ทศนีย์ พรหมไพจิตร (2540 : 194) ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อของเยาวชนไทยมุสลิม ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ เพศ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 137) ผลการวิจัยพบว่า เพศ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่บริการของโรงเรียน บ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี วรณดี แก้วเก่า (2541 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อและความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ชลินุช บุญน้อม (2543 :108) ผลการวิจัย พบว่า เพศ เป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นงลักษณ์ รุ่งวิทยาธร (2543 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในเชิงบวก และเบญจพร บุนนาค (2544 : 96) ผลการวิจัย พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 ค่านิยมในอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ดังที่ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 50) กล่าวว่า ค่านิยมในการทำงานเป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อว่ามีค่าและมีความสำคัญต่อการทำงานของเขา เป็นความรู้สึกพึงพอใจที่คนเรามักจะแสวงหาจากงานที่เขาทำ นักเรียนอาจมีความตระหนักในความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อการประกอบอาชีพ

ในอนาคต จากผลการวิจัยที่ได้ นักเรียนให้ความสำคัญกับค่านิยมในอาชีพมาก โดยเฉพาะด้านความมั่นคงและความปลอดภัยมากที่สุด ต้องการเลือกอาชีพที่มีความมั่นคง เพื่อความมั่นใจว่าจะมีงานให้ทำตลอดไป ไม่ถูกเลิกจ้างหรือต้องออกจากงานกลางคัน และมีความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งการที่จะประกอบอาชีพที่มีความมั่นคงและความปลอดภัย รวมทั้งสามารถเลือกอาชีพตามค่านิยมของตนเองได้ ต้องมีความรู้มากและได้รับการศึกษาสูง จึงต้องการที่จะศึกษาต่อเพื่อออกไปประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จและบรรลุผลตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 174 – 175) ผลการวิจัย พบว่า ค่านิยมในการทำงานที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 เชื่อว่ามีความสำคัญมากที่สุดและเป็นสิ่งที่นักเรียนจะแสวงหาจากงาน คือ ค่านิยมในการทำงานด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ รองลงมา คือ ด้านความมั่นคงและปลอดภัย ด้านสัมฤทธิ์ผล ด้านความมีอิสระ ด้านงานอาชีพอิสระ ด้านวิถีชีวิต ด้านผู้ร่วมงาน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความมีศักดิ์ศรี ด้านบริการสังคม ด้านการทำงานหลาย ๆ ด้าน ด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสุนทรีย์และด้านการบริหาร เรียงตามลำดับ ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นชัดเจนถึงความสำคัญของค่านิยมที่นักเรียนเชื่อว่ามีค่าและมีความสำคัญในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลไปยังตัวนักเรียน ในการเลือกงานหรือการประกอบอาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว พรทิพย์ คำชาย (2543: บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า การเลือกสาขาวิชาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ในสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ มีความสัมพันธ์กับค่านิยมในการทำงาน และ อรุณศรี อักษรศรี (2544 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีปี 4 สถาบันราชภัฏภูเก็ต ได้แก่ ค่านิยมในอาชีพด้านรายได้ และที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความมีศักดิ์ศรี

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน เป็นเพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้เป็นข้อจำกัดในเรื่องการศึกษาต่อ การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อของสถานศึกษาในปัจจุบัน ไม่ได้จำกัดความสามารถทางการเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สมัครสอบ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ก็มีโอกาสในการสมัครสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อได้ ถ้าหากนักเรียนมีผลการเรียนไม่ดี แต่มีความต้องการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันใด เขาก็จะขวนขวายหาทางช่วยตนเองให้ประสบความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อ ด้วยการอ่านหนังสือเพิ่มเติมหรือรับการแนะแนวข้อสอบเข้าจากรุ่นพี่หรือญาติสนิทได้ และจากผลการวิจัยที่ได้ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกระดับคะแนนเฉลี่ย เลือกศึกษาต่อในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ทศนีย์ พรหมไพจิตร (2540 : 201) ผลการวิจัย พบว่า ผลการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อของเยาวชนไทยมุสลิม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สมทรัพย์ อติชาติบุตร (2541 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ชลีนุช บุญน้อม (2543 : 112) ผลการวิจัย พบว่า ผลการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และเบญจพร บุญนาถ (2544 : 98) ผลการวิจัย พบว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

2. สมมุติฐานข้อที่ 2 องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ผลการวิจัย พบว่า รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1 รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อาจเป็นเพราะนักเรียนอยู่ในวัยที่ต้องพึ่งพาอาศัยบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ในการเลี้ยงดูและสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา การเรียนในระดับที่สูงขึ้นต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก หากผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้มาก ก็สามารถส่งเสียให้นักเรียนศึกษาต่อในชั้นที่สูงขึ้นได้ แต่หากมีรายได้น้อย อาจไม่สามารถส่งเสียให้นักเรียนศึกษาต่อได้ รายได้ของผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนต้องนำมาพิจารณาและมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซัลห์สตรอม (Sahlstrom. 1962 : 2637 - 2638) ผลการวิจัย พบว่า รายได้ของครอบครัว มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนต่อ ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐมิเนโซต้า จอห์นตัน (Johnston. 1975 : 148) ผลการวิจัย พบว่า รายได้ของครอบครัว เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อความมุ่งหวังทางการศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลและชาวเวอร์มอนต์ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ซีเวล, เฮาเซอร์และว็อล์ฟ (Sewell, Hauser and Wolf. 1986 : 551 – 583) ผลการวิจัย พบว่า รายได้ของครอบครัว มีผลกระทบโดยตรงต่อการบรรลุทางการศึกษาของนักเรียนทั้งเพศหญิงและเพศชาย สุรัตน์ไชยชมภู (2535 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า รายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน ทศนีย์ พรหมไพจิตร (2540 : 194) ผลการวิจัย พบว่า รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อของเยาวชนไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 137) ผลการวิจัย พบว่า รายได้ของบิดามารดา มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี วรรณดี แก้วเก่า (2541 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า ระดับรายได้ของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อ

และความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ชลีนุช บุญน้อม (2543 : 109 – 110) ผลการวิจัย พบว่า รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นงลักษณ์ รุ่งวิทยากร (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า รายได้ต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในเชิงบวก

2.2 สถานภาพครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน เรื่องสถานภาพครอบครัว ทั้งการอยู่ร่วมกันหรือแยกกันอยู่ของบิดามารดา การขาดบิดาหรือมารดา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน อาจเป็นเพราะสังคมไทย เป็นสังคมที่มีความอบอุ่น บุคคลในครอบครัวจะมีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นักเรียนที่ขาดบิดาหรือมารดา ก็ยังมีญาติหรือผู้ปกครองเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู ให้ความเอาใจใส่ ส่งเสียให้ศึกษาต่อได้ บิดามารดาแม้จะแยกกันอยู่หรือเหลือเพียงฝ่ายเดียว ก็พยายามอย่างเต็มที่ในการส่งเสียให้บุตรของตนได้รับการศึกษาสูงๆ เพื่อให้มีอนาคตที่ดีในภายหน้า สถานภาพครอบครัวจึงไม่มีผลหรือไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ พรหมไพจิตร (2540 : 200) ผลการวิจัย พบว่า สถานภาพสมรสของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อของเยาวชนไทยมุสลิม ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำเนียร สังข์ทอง (2540 : 87 – 91) ผลการศึกษา พบว่า สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง ไม่มีอิทธิพลหรือไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างยนต์ สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา ชลีนุช บุญน้อม (2543 : 112) ผลการวิจัย พบว่า สถานภาพสมรสของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วุฒิวงศ์ เอียดศรีชัย (2543 : 89) ผลการวิจัย พบว่า สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และเบญจพร บุณนาค (2544 : 98) ผลการวิจัย พบว่า สถานภาพครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

2.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองแม้จะมีระดับการศึกษาต่างกัน แต่ก็เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ผู้ปกครองล้วนแต่ต้องการให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาสูงๆ เพื่อมีอนาคตที่ดี และพยายามส่งเสียให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาสูงสุดอย่างเต็มที่กำลังความสามารถของตนเอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองจึงไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ทศนีย์ พรหมไพจิตร (2540 : 200) ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการเรียน

ต่อของเยาวชนไทยมุสลิม ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำเนียร สังข์ทอง (2540 : 87 – 91) ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลหรือไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างยนต์ สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 108 – 109) ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 เขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวังจันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี วุฒิวังศ์ เอียดศรีชาย (2543 : 89) ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และเบญจพร บุนนาค (2544 : 98 – 99) ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

2.4 อาชีพของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน แสดงให้เห็นว่าบุคคลทุกอาชีพล้วนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เมื่อพิจารณาอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน จะเห็นว่ามียุทธศาสตร์อาชีพในทุกระดับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ผู้ปกครองต่างก็ต้องการให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาสูงเพื่อจะได้มีอาชีพที่ดี มีรายได้มากและทำงานสบาย ไม่ลำบากเหมือนกับตนเอง จึงพยายามให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาสูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อในอนาคตจะได้ทำงานสบาย มีรายได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเนียร สังข์ทอง (2540 : 87 – 91) ผลการวิจัย พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลหรือไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างยนต์ สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา ชลีนุช บุญน้อม (2543 : 112) ผลการวิจัย พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วุฒิวังศ์ เอียดศรีชาย (2543 : 89) ผลการวิจัย พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และเบญจพร บุนนาค (2544 : 99) ผลการวิจัย พบว่า อาชีพของบิดามารดา ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

3. สมมุติฐานข้อที่ 3 องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาฟิสิกส์การวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การแนะนำของสถานศึกษา และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาฟิสิกส์การ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้ง 2 ตัวแปร

3.1 การแนะแนวของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ทั้งนี้เพราะการแนะแนวของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการให้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ของอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนว จะทำให้นักเรียนรู้ช่องทางที่จะใช้ความสามารถของตนที่มีอยู่ และรู้จักเลือกหรือตัดสินใจในการศึกษาต่อของตนเองได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องและเหมาะสมกับตนเอง การแนะแนวของสถานศึกษา จึงมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนในครั้งนี ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมทรัพย์ อติชาติบุตร (2541 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการบริการแนะแนว ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียน ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ชลีนุช บุญน้อม (2543 : 110) ผลการวิจัย พบว่า การแนะแนวของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

3.2 การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชเบนและอจเซน ส่วนหนึ่งที่ว่า ความตั้งใจของบุคคลที่จะประกอบพฤติกรรมหรือกระทำ ขึ้นอยู่กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งหมายถึงบุคคลใกล้ชิด และนักเรียนอยู่ห้อมล้อมด้วยบุคคลต่าง ๆ เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ครู เพื่อน ญาติ ได้รับอิทธิพลทางด้านความคิด ได้พบเห็นการกระทำและซึมซับการปฏิบัติของบุคคลเหล่านี้และรับมาเป็นแบบอย่าง ทั้งมีความต้องการที่จะกระทำให้เหมือนหรือทัดเทียมกับบุคคลเหล่านี้ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน จึงมีส่วนของการคล้อยตามบุคคลรอบข้างอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานี (Mani. 1983 : 86) ผลการวิจัย พบว่า เยาวชนในอินโดนีเซียที่มีกลุ่มเพื่อนที่จะเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา จะคล้อยตามเพื่อนในการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษา ซีเวล, เฮาเซอร์และว็อล์ฟ (Sewell, Hauser and Wolf. 1986 : 551 – 583) ผลการวิจัย พบว่า แผนการศึกษาของเพื่อนมีผลกระทบโดยตรงต่อการบรรลุทางการศึกษาของนักเรียน ทั้งเพศหญิงและเพศชาย คาร์เพนเตอร์และฟลิชแมน (Carpenter and Fleishman. 1987 : 79 – 105) ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนที่จะเรียนต่อเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กันโดยตรงต่อการตั้งใจเรียนต่อของนักเรียน เกรด 12 ในประเทศออสเตรเลีย ชิดชัย สนั่นเสียง (2538 : 266) ผลการวิจัย พบว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนที่เรียนต่อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทางเลือกการเรียนต่อของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และทัศนีย์ พรหมไพจิตร (2540 : 195) ผลการวิจัย พบว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อของเยาวชนไทยมุสลิม ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ครูอาจารย์ควรเข้าใจความแตกต่างระหว่างเพศ และให้ความเอาใจใส่ ดูแล อบรม สั่งสอน ชี้แนะแนวทาง โดยใช้เหตุผลในการแนะนำที่แตกต่างกันอย่างเหมาะสม
2. สถานศึกษาควรส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมในอาชีพแก่นักเรียน อาทิ จัดแนะแนวอาชีพ โดยเชิญนักบริหารหรือผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพแขนงต่าง ๆ มาบรรยาย แนะนำแนวทางในการเลือกอาชีพและการประกอบอาชีพให้ประสบผลสำเร็จ จัดโครงการฝึกอาชีพให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง นำรายได้มาจัดสวัสดิการให้แก่นักเรียนผู้ปฏิบัติ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานและเกิดค่านิยมในอาชีพที่ดี
3. สถานศึกษาควรจัดหาเงินทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อย เพื่อให้มีโอกาสได้ศึกษาจนสำเร็จ และจัดโครงการหารายได้ระหว่างเรียนให้นักเรียน
4. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญและจัดให้มีการแนะแนวมากขึ้น หาข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อของนักเรียน ทำป้ายนิเทศ ให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางการวางแผนการศึกษาต่อที่ถูกต้องเหมาะสมแก่นักเรียน เพื่อให้สามารถเลือกแนวทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับตนเอง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาในอนาคต ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้า ซึ่งจะส่งผลดีแก่ประเทศชาติโดยรวมด้วย และอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนวควรให้ความเอาใจใส่ ดูแล ให้คำแนะนำ ชี้แนะเหตุผล ให้นักเรียนรู้จักคิดตัดสินใจอย่างถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง ไม่คล้อยตามหรือเอาอย่างบุคคลอื่น โดยมีได้พิจารณาองค์ประกอบและความเหมาะสมของตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาอื่น ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกเขตการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนรองรับผู้เรียนในอนาคตให้สอดคล้องและสนองความต้องการของผู้เรียน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยศึกษาความต้องการเลือกศึกษาต่อในแผนกวิชาเฉพาะเจาะจง ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกเขตการศึกษา เพื่อทราบแนวโน้มความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน และเตรียมการวางแผนรองรับนักเรียนที่จะสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนหาแนวทางป้องกันการขาดแคลนผู้เรียนในบางแผนกวิชาที่อาจเกิดขึ้น
3. ควรมีการศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อเช่นเดียวกันนี้ โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติอื่น เช่น หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เพื่อทราบระดับและทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปร และหาตัวพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน

4. ควรมีการศึกษาวิจัยติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ในเรื่องการศึกษาต่อ หรือการมีงานทำ เพื่อนำผลที่ได้มาประเมินประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการผลิตผู้เรียนออกสู่ ตลาดแรงงาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิช. (2518). "กระบวนการของการเรียน ค่านิยมและศีลธรรม" วิทยุรู้และการปรับปรุง
บุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2518). "วิทยุรู้กับค่านิยมและระบบศีลธรรม" เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการศึกษา. กรุงเทพฯ :
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ไกรวุธ พนมพงษ์. (2544). แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดร้อยเอ็ด กับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ไข่มุก เสาวจันทร์. (2543). ปัจจัยในการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน
การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- _____. (2540). รายงานผลการสัมมนาเรื่องแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 :
หนทางสู่ความหวังและอนาคตของชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- จงจิตต์ อัสสริกา. (2541). ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงศ์จันทริวิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี.
วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- จำเนียร สังข์ทอง. (2540). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์ สังกัดวิทยาลัยเทคนิค
กลุ่มสถานภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (วิศวกรรมเครื่องกล).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- จำรัส นวลนิม. (2540). การศึกษากับการพัฒนาประเทศ : แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์.
- จิราภรณ์ ไหวดี. (2541). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2540. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชฎาวิทย์ สุวรรณรัตน์. (2537). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเหล่าของนักเรียนเตรียมทหาร
ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ชลีนุช บุญน้อม. (2543). องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาระบบสารสนเทศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- ชโลธร แสงส่องฟ้า. (2543). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจศึกษาต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ประชากรศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ชิดชัย สนั่นเสียง. (2538). ทางเลือกและปัจจัยที่สัมพันธ์กับทางเลือกแนวทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (ประชากรศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ถวิล ธาราโกชน. (2532). จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ทพวงมหาวิทยาลัย. (2538). แนวแนะศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ พรหมไพจิตร. (2540). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส ของเยาวชนไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (ประชากรศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ฑารี วาริสงัด. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างอุตสาหกรรมและบริหารธุรกิจ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- นงลักษณ์ รุ่งวิทยาร. (2543). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลของ นักศึกษา ระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ภาคนิพนธ์ ศป.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจพร บุณนาค. (2544). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.

- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2545). การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ประยูร มัยโกคา. (2539). การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดชุมพร วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529). เอกสารประกอบการสอนแนะแนว : วิทยุการพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2531). การศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2520). การสอนค่านิยม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก.
- พรทิพย์ คำชาย. (2543). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันราชภัฏราชนครินทร์. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณ เกษกมล. (2531). การตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : บริษัทวิกเตอร์เพาเวอร์พอยต์ จำกัด.
- เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. (2535). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรธรา วารินทร์. (2538). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ การศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม ในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (ประชากรศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- มะเตือ เสมา. (2530). รายงานการศึกษาการจัดกิจกรรมและบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. (2533). การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ล้วน สายยศ; และ อังคนา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- วรรณดี แก้วเก่า. (2541). การสำรวจความสนใจในอาชีพและการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวัดและประเมินผล
การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- วัชร ทรัพย์มี. (2523). การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรพล เวชยางกูร. (2542). การศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
ถ่ายเอกสาร.
- วุฒิชัย จานง. (2522). พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วุฒิวงศ์ เอียดศรีชาย. (2543). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของ
นักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์
คอ.ม. (คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภาวดี บุญญวงศ์. (2528). เอกสารประกอบการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น. สงขลา : ภาควิชาแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (ม.ป.ป.). คู่มือครูแนะแนวการจัดบริการสนเทศทางอาชีพและการศึกษา.
กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สบสันต์ อุดกฤษญู; และคณะ. (2535). รายงานวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา
การจัดฝึกภาคปฏิบัติให้นักศึกษามีความสามารถในการทำงาน. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สมทรัพย์ อติชาติบุตร. (2541). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2517). สารานุกรมการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สาโรช บัวศรี. (2525). "ค่านิยมไทย" เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สุทธยา จงสว่าง. (2540). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (นโยบายและการวางแผนสังคม).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.

- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2535). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก. ปริญญาโท กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสริมศักดิ์ วิชาสารณ. (2521). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- แสง รัดนงกลมาศ. (2542). "องค์กร การนำ การตัดสินใจ" เอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาการจัดการทางพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อรุณศรี อักษรศรี. (2544). การศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 4 สถาบันราชภัฏภูเก็ต. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุไร มั่นหมั่น. (2539). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศึกษากรณีจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อุไรวรรณ โพธิ์เวชเทวัญ. (2539). สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพฯ. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Adams, Bert N. (1967, March). "Occupation Position Mobility and the Kin at Orientation," *American Sociological Review Official Journal of American Association*. 3(32) : 364 – 367.
- Alport, G.W., Vernon, P. E., and Lindzey, G. (1951). *Study of Values*. Boston : Houghton-Mifflin.
- Baldridge, Victor J. (1980). *Sociology : A Critical Approach to Power, Critical and Change*. New York : John Wiley and Sons.
- Best, John W. (1981). *Research in Education*. New York : Englewood Cliff, New Jersey : Prentice-Hall.
- Brazer, H. E. and Martin, D. (1962). "Social and Economic Determinants of the Demand for Education" In *Economics of Higher Education*. Edited by Selma J. Muskin. Washington : United States Government Printing Office.
- Carpenter, Peter G. and Fleishman, D. (1987, Spring). "Linking Intentions and Behavior : Australians Students' College Plan and College Attendance," *American Educational Research Journal*. 24(1) : 91 – 97.

- Clellan, Leslie Mc. (1962, February). "Patterns of College Attendance and Non-Attendance by Jackson County High Schools Graduates of 1960," *Dissertation Abstracts International*. 2(22) : 2661 – 2662.
- Cook, Walter Roy. (1967, January). "Factors Associated with the occupational Choices of Young Man," *Dissertation Abstracts International*. 28(2) : 799A.
- Cristensen, Harold. (1969). *The Individual Sex and Society*. Baltimore : The Johns Hopkin Press.
- Erikson, Mildred Brinkmeier. (1968, May). "Analysis of Selected Characteristics and need of Adult Undergraduated Student Attending Michigan State University," *Dissertation Abstracts International*. 3(29) : 1748.
- Fishbein, Martin and Ajzen, Icek. (1975). *Belief, Attitude, Intention and Behavior : An Introduction to Theory and Research*. New York : Addison Wesley Publishing Company.
- Floud, Jean and Hulse, A.H. (1969). *Social Class, Intelligence Test and Selection for Scodary School*. Education, Economic and Society. New York : Free Press.
- Gore, William J. and Dyson, J.W. (1964). *The Making of Decision : A reading in Administative Behavior*. New York : The Free Press of Glences Collier of Macmillan Limited.
- Harrison, F.E. (1981). *The Managerial Decision-Making Process*. Boston : Houghton Mifflin Company.
- Holland, John L. (1966, July). "Exploration of a Theory of Vocation Choice : Longitudinal Study Uning A Sample of Typical College Students," *Journal of Applie Psychology*. 6(4) : 2-4.
- Hoppock, Robert. (1967). *Occupation Information : Where to Get it and How to Use it in Counselling and Teaching*. New York : McGraw-Hill.
- Johnston, Jame G. (1975, December). "A need Analysis of Aspirations for post Secondary Education Held by High School Students and Adults in the State of Vermont," *Psychological Abstracts*. 3(36) : 148.
- Killpatrick, W. H. (1973). *Philosophy of Education*. New York : MacMillan.
- Krech, David. (1962). *Individual in Society*. New York : McGraw-Hill Company Inc.
- Leeder, William W. (1971). *Partial Theroies from the 25 Years Research Programe on Directive Factors in Believes and Social Action*. New York : McGraw-Hill.
- Mani, A. (1983). *Determinants of Educational Aspiration among Indonesian Youth*. Sigapore : Maruzen Asia. PTE. Ltd.

- Miller, Franklin A., et al. (1956). *Planing Students Activities*. Englewood Clifts, New Jersey: Prentice-Hill.
- Ofstad, H. (1961). *An Inquiry into the Freedom of Decision*. Oslo : Universities Press.
- Osborn, M. E. (1971, May). "The Impact of Differing Parental Educational Level On The Educational achievement, Attitude, Aspiration, and Expectation of the child," *Journal of Education Research*. 6(65) : P1653 – 167.
- Peter, Edwin F. (1941, April). "Factors Which Contribute to Youth's Vocational Choices," *Journal of Applied Psychology*. 3(25) : 197 – 170.
- Rehberg, R. A. and Liestby, D.L. (1967, March). "Parental Encouragement Occupation, Education, and Family Size : Artifactual or Independent Determinants of Adolescent Educational Expectations?," *Social Forces*. 4(14) : 1358.
- Row, Anny. (1964). *The Psychology of Occupation*. New York : John Wiley and Sons.
- Sahlstrom, Stanley David. (1962, August). "Factors Influencing College Attendance Plans of Capable Rural High School Seniors," *Dissertation Abstracts International*. 3(9) : 2637 – 2638.
- Scott, Carrie M. (1965, June). "The Relationship between Intelligence Quotients and Gain in Reading Achievment with Arithmetic Reasoning Social Studies and Science," *The Journal of Educaiton Research*. 5(6) : 3.
- Sewell, W. H. and Armer. J.M. (1966, July). "Neighbourhood Context and College Plans," *American Sociological Review*. 3(31) : 159 – 168.
- Sewell, W. H. and Shah, V. P. (1968, September). "Parental Education and Children's Educational Aspiration and Achievement," *American Sociological Review*. 3(33) : 191 – 209.
- Sewell, William, Hauser, Robert M. and Wolf, Wender C. (1986, December). "Sex, Schooling and Occupation Status," *American Journal of Sociology*. 5(60) : 551 – 583.
- Shull, F. A., et al. (1970). *Organizational Decision Making*. New York : McGraw-Hill.
- Simon, Herbert A. (1960). *The New Science of Management Decision*. New York : Harper & Row.
- Stephenson, R. M. (1955, May). "Occupational Aspiration and Plan of Ninth Graders," *Journal of Educational Research*. 12(49) : 27 – 35.
- Super, Donald E. (1957). *The Psychology of Careers*. New York : Macmillan.
- Yamane, Taro. (1967). *Statistics : An Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Harper & Row.

Youmans, Grant E. (1958, December). "Backgrounds of Rural Youth Planning to Enter College," *Journal of Educational Sociology*. 4(31) : 152 – 156.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ข้อคำถาม

ตาราง 16 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการพิจารณาข้อคำถามเครื่องมือในการวิจัย
ของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
	การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ						
1	เมื่อจบปวช. 3 แล้วนักเรียนตั้งใจจะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	นักเรียนเชื่อว่าการศึกษาต่อจะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
3	นักเรียนหวังที่จะศึกษาถึงระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญา ความสามารถเอื้ออำนวย	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
4	นักเรียนมีผู้สนับสนุนด้านการเงินในการศึกษาต่อ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
5	นักเรียนคาดหวังว่าการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจะสามารถทำงานสร้างรายได้สูงตามความต้องการ	+1	+1	-1	1	0.33	ไม่ได้
6	นักเรียนตั้งความหวังในการศึกษาต่อไว้สูงเพื่อจะได้ใช้ความมานะพยายามในการศึกษาต่ออย่างเต็มที่	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
7	ความพยายามของผู้เรียนมีผลต่อความสามารถในการศึกษาต่อ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
8	นักเรียนหวังว่าเมื่อจบการศึกษาระดับสูงกว่าปวช. 3 จะได้ทำงานที่มีรายได้สูง	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
9	ผู้ปกครองส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาต่อ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
10	การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเป็นความคาดหวังอย่างหนึ่งของนักเรียน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
11	ความรู้ที่ได้จากการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นมีความสำคัญต่อการทำงานในอนาคตมาก	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
12	นักเรียนหวังจะศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อสร้างชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูล	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
13	การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจะทำให้มีความรู้ความสามารถมาก	+1	+1	-1	1	0.33	ไม่ได้
14	นักเรียนมีสติปัญญาดี สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้แน่นอน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
15	นักเรียนต้องการได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีการศึกษาสูง	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3			
	การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ (ต่อ)						
16	นักเรียนคิดอยู่เสมอว่าอนาคตของนักเรียนขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	ผู้ปกครองหวังให้นักเรียนเป็นผู้นำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลด้วยการได้รับการศึกษา	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
18	นักเรียนมีความมานะพยายามอย่างยิ่งที่จะศึกษาต่อให้สำเร็จ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
19	ผู้ปกครองหวังจะเห็นนักเรียนจบการศึกษาระดับปริญญา	+1	+1	-1	1	0.33	ไม่ได้
20	นักเรียนต้องการศึกษาต่อ เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
21	คนที่มีการศึกษาสูงมีรายได้มากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำกว่าเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	นักเรียนหวังว่าการศึกษาต่อจะสามารถสร้างฐานะให้มั่นคงได้	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
23	นักเรียนจะมีความพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ตัวว่ามีความรู้น้อยกว่าเพื่อน ๆ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
24	นักเรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะศึกษาต่อได้	+1	+1	-1	1	0.33	ไม่ได้
25	นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
26	ปัจจุบันตลาดแรงงานต้องการผู้ที่จบการศึกษามากกว่าระดับ ปวช. 3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27	นักเรียนหวังที่จะทำงานดี มีรายได้มาก เมื่อได้ศึกษาต่อ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
28	มีสถานศึกษาเปิดรับผู้จบ ปวช. 3 ให้เลือกศึกษาต่อมาก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29	จบการศึกษาระดับ ปวช. 3 ยังมีความรู้ ความสามารถไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	ผู้ปกครองหวังให้นักเรียนช่วยหารายได้ให้กับครอบครัว เมื่อได้รับการศึกษาต่อ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3			
	ค่านิยมในอาชีพ						
31	เลือกอาชีพที่สามารถสร้างรายได้สูง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32	เลือกอาชีพที่แน่ใจว่าจะมีงานให้ทำตลอดไป	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33	เลือกอาชีพที่บุคคลอื่นชื่นชม ให้การยกย่องผู้ที่ทำงานนั้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	เลือกอาชีพที่เปิดโอกาสให้ได้ใช้สติปัญญา ความคิดอยู่ตลอดเวลา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	เลือกอาชีพที่มีสวัสดิการดี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36	เลือกอาชีพที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37	เลือกอาชีพที่สร้างความมั่นคงในชีวิตได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38	เลือกอาชีพที่มีเกียรติ และได้รับการยกย่องนับถือ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39	เลือกอาชีพที่เป็นงานท้าทายสติปัญญาของตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40	เลือกอาชีพที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ในการทำงานดี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
41	เลือกอาชีพที่สามารถเพิ่มพูนรายได้อยู่เสมอ	+1	+1	-1	1	0.33	ไม่ได้
42	เลือกอาชีพที่มีค่าตอบแทนพอเพียงที่จะเลี้ยงชีพ ตามความต้องการได้อย่างสบาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
43	เลือกอาชีพที่งานนั้นไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
44	เลือกอาชีพที่ทำงานแล้วได้รับเกียรติ มีชื่อเสียง ในสายอาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
45	เลือกอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ ปฏิภาณไหวพริบ และความสามารถสูง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
46	เลือกอาชีพที่สามารถทำงานได้อย่างมีความสุข และสนุกกับการทำงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
47	เลือกอาชีพที่สามารถสร้างรายได้หรือค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น เพียงพอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในอนาคต	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
48	เลือกอาชีพที่มั่นใจว่าหน่วยงานที่ทำอยู่ ยังมีงานอื่น ให้ทำต่อ แม้งานที่ทำอยู่ปัจจุบันจะสิ้นสุดแล้ว	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
49	เลือกอาชีพที่คนอื่น ๆ เห็นความสำคัญ เป็นที่ ยอมรับของบุคคลทั่วไป	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
50	เลือกอาชีพที่สนับสนุนให้ใช้สติปัญญาในการ แก้ปัญหาเฉพาะหน้า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
51	เลือกอาชีพที่ไม่ต้องทำงานซ้ำซากจำเจตลอดเวลา	+1	+1	+1	3	1.00	ไม่ได้

ข้อที่	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3			
	ค่านิยมในอาชีพ (ต่อ)						
52	เลือกอาชีพที่งานนั้นมีความปลอดภัยในการทำงาน ไม่ต้องเสี่ยงภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
53	เลือกอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลอื่น ๆ ในสังคม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
54	เลือกอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน ไม่ถูกบังคับ กดขี่ข่มเหง	+1	+1	-1	1	0.33	ไม่ได้
55	เลือกอาชีพที่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงาน ในหน่วยงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	การแนะแนวของสถานศึกษา						
56	สถานศึกษาของนักเรียนจัดแนะแนวการศึกษาต่อ เป็นประจำทุกปี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
57	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการ ศึกษาต่อ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
58	มีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ ในสถานศึกษาของนักเรียนเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
59	นักเรียนได้รับข้อมูล คำแนะนำในการศึกษาต่อ จากอาจารย์ที่ปรึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
60	อาจารย์แนะแนวให้ข้อมูล คำแนะนำในการศึกษาต่อ แก่นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
61	อาจารย์ที่ปรึกษาให้กำลังใจเรื่องการศึกษานักเรียน เป็นประจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
62	อาจารย์ที่ปรึกษาได้ติดต่อพูดคุยกับผู้ปกครอง เรื่องการเรียนต่อของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ไม่ได้
63	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อ แก่นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด						
64	กลุ่มเพื่อนของนักเรียนชักชวนให้ศึกษาต่อและ นักเรียนก็เห็นด้วย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
65	นักเรียนต้องการศึกษาต่อระดับสูงเช่นเดียวกับ ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
66	หากกลุ่มเพื่อนของนักเรียนเลือกศึกษาต่อนักเรียน จะศึกษาต่อตามกลุ่มเพื่อน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		1	2	3			
	การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด (ต่อ)						
67	ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดให้ข้อมูลในการศึกษาต่อแก่นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
68	กลุ่มเพื่อนเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
69	ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดแนะนำให้ศึกษาต่อและนักเรียนก็เห็นด้วย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
70	กลุ่มเพื่อนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

หมายเหตุ กำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถาม ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
จึงถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตาราง 17 แสดงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน					
ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1	7.2664	10	8.0483	19	9.0448
2	6.1066	11	6.1626	20	11.8771
3	6.0401	12	5.7925	21	10.4736
4	3.2468	13	5.8174	22	7.6623
5	5.5626	14	7.8558	23	7.3333
6	8.1111	15	4.9596	24	5.3740
7	5.4772	16	7.4796	25	4.7454
8	7.8161	17	7.2638	26	5.6052
9	9.3469	18	5.7925		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .9039

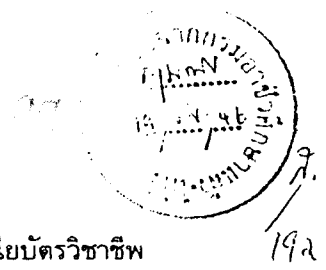
แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ					
ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1	6.5591	9	10.4280	17	7.2638
2	6.1066	10	7.3333	18	5.3116
3	4.9742	11	5.7785	19	8.1101
4	3.3980	12	5.7925	20	11.8771
5	5.5829	13	6.0360	21	9.3333
6	8.0373	14	8.0717	22	7.6623
7	5.9132	15	5.6402	23	7.3333
8	8.6603	16	7.4796		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .9357

ตาราง 17 (ต่อ)

แบบสอบถามองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน			
การแนะแนวของสถานศึกษา		การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด	
ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1	6.5591	1	6.0205
2	3.7181	2	3.7181
3	6.2663	3	6.6946
4	6.5097	4	7.1650
5	12.2730	5	12.5109
6	8.3656	6	8.3656
7	8.9806	7	8.6129
8	8.5704		
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .9305		ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .8263	

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล



แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเพื่อ
การศึกษาเท่านั้น และจะไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนแต่ประการใด จึงขอความร่วมมือนักเรียนตอบแบบ
สอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพียงข้อละ 1 คำตอบ

ผู้วิจัยขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงครบถ้วนทุกข้อ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ

- ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง

2. แผนกวิชาที่กำลังศึกษา

- ☐ 1) แผนกวิชาการบัญชี ☐ 2) แผนกวิชาการขาย
☐ 3) แผนกวิชาการเลขานุการ ☐ 4) แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ตั้งแต่เริ่มเรียน ปวช. 1 ถึงปัจจุบัน รวม 4 ภาคเรียน)

- ☐ 1) คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ☐ 2) คะแนนเฉลี่ย 2.00 – 2.99
☐ 3) คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

4. สถานภาพครอบครัวของนักเรียน

- ☐ 1) บิดามารดาอยู่ร่วมกัน ☐ 2) บิดามารดาแยกกันอยู่/หย่าร้าง
☐ 3) บิดาหรือมารดาเสียชีวิต ☐ 4) อยู่ในความอุปการะของญาติ

5. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครอง (ผู้ที่อุปการะนักเรียน)

- ☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ 2) ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

6. อาชีพของผู้ปกครอง

- ☐ 1) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 2) เกษตรกรรม / ประมง
☐ 3) ลูกจ้าง (พนักงาน / ลูกจ้างของบริษัท ห้างร้าน หน่วยงานเอกชน)
☐ 4) รับจ้าง ☐ 5) ประกอบธุรกิจส่วนตัว

7. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

- ☐ 1) รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ☐ 2) รายได้ 10,000 - 20,000 บาท
☐ 3) รายได้มากกว่า 20,000 บาท



ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละ 1 ช่อง

ข้อ	การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	เมื่อจบปวช. 3 แล้ว นักเรียนตั้งใจจะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
2	นักเรียนเชื่อว่าการศึกษาต่อจะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต					
3	นักเรียนหวังที่จะศึกษาถึงระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญา ความสามารถเอื้ออำนวย					
4	นักเรียนมีผู้สนับสนุนด้านการเงินในการศึกษาต่อ					
5	นักเรียนตั้งความหวังในการศึกษาต่อไว้สูง เพื่อจะได้ใช้ความมานะพยายามในการศึกษาต่ออย่างเต็มที่					
6	ความพยายามของผู้เรียนมีผลต่อความสามารถในการศึกษาต่อ					
7	นักเรียนหวังว่าเมื่อจบการศึกษาระดับสูงกว่า ปวช. 3 จะได้ทำงานที่มีรายได้สูง					
8	ผู้ปกครองส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาต่อ					
9	การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นความคาดหวังอย่างหนึ่งของนักเรียน					
10	ความรู้ที่ได้จากการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความสำคัญต่อการทำงานในอนาคตมาก					
11	นักเรียนหวังจะศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อสร้างชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูล					
12	นักเรียนมีสติปัญญาดี สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้แน่นอน					
13	นักเรียนต้องการได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีการศึกษาสูง					
14	นักเรียนคิดอยู่เสมอว่าอนาคตของนักเรียนขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา					
15	ผู้ปกครองหวังให้นักเรียนเป็นผู้นำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลด้วยการได้รับการศึกษา					
16	นักเรียนมีความมานะพยายามอย่างยิ่งที่จะศึกษาต่อให้สำเร็จ					
17	นักเรียนต้องการศึกษาต่อ เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ					
18	คนที่มีการศึกษาสูงมีรายได้มากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำกว่าเสมอ					
19	นักเรียนหวังว่าการศึกษาต่อจะสามารถสร้างฐานะให้มั่นคงได้					

ข้อ	การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20	นักเรียนจะมีความพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ตัวว่ามีความรู้น้อยกว่าเพื่อน ๆ					
21	นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต					
22	ปัจจุบันตลาดแรงงานต้องการผู้ที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับ ปวช. 3					
23	นักเรียนหวังที่จะทำงานดี มีรายได้มากเมื่อได้ศึกษาต่อ					
24	มีสถานศึกษาเปิดรับผู้จบ ปวช. 3 ให้เลือกศึกษาต่อมาก					
25	จบการศึกษาระดับ ปวช. 3 ยังมีความรู้ ความสามารถไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ					
26	ผู้ประกอบการหวังให้นักเรียนช่วยหารายได้ให้กับครอบครัว เมื่อได้รับการศึกษาต่อ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสำคัญด้านขวามือ ที่ตรงกับความคิด
เห็นเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละ 1 ช่อง

ข้อ	ค่านิยมในอาชีพของนักเรียน	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	เลือกอาชีพที่สามารถสร้างรายได้สูง					
2	เลือกอาชีพที่แน่ใจว่าจะมีงานให้ทำตลอดไป					
3	เลือกอาชีพที่บุคคลอื่นชื่นชม ให้การยกย่องผู้ที่ทำงานนั้น					
4	เลือกอาชีพที่เปิดโอกาสให้ได้ใช้สติปัญญา ความคิดอยู่ตลอดเวลา					
5	เลือกอาชีพที่มีสวัสดิการดี					
6	เลือกอาชีพที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่า					
7	เลือกอาชีพที่สร้างความมั่นคงในชีวิตได้					
8	เลือกอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องนับถือ					
9	เลือกอาชีพที่เป็นงานท้าทายสติปัญญาของตนเอง					
10	เลือกอาชีพที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานดี					
11	เลือกอาชีพที่มีค่าตอบแทนเพียงพอที่จะเลี้ยงชีพตามความต้องการได้อย่างสบาย					
12	เลือกอาชีพที่งานนั้นไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
13	เลือกอาชีพที่ทำงานแล้วได้รับเกียรติ มีชื่อเสียงในสายอาชีพ					
14	เลือกอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ ภูมิภาณไหวพริบและความสามารถสูง					
15	เลือกอาชีพที่สามารถทำงานได้อย่างมีความสุข และสนุกกับการทำงาน					
16	เลือกอาชีพที่สร้างรายได้หรือค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น เพียงพอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในอนาคต					
17	เลือกอาชีพที่มั่นใจว่าหน่วยงานที่ทำอยู่ยังมียานอื่นให้ทำต่อแม้งานที่ทำอยู่จะสิ้นสุดแล้ว					
18	เลือกอาชีพที่คนอื่น ๆ เห็นความสำคัญ เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป					
19	เลือกอาชีพที่สนับสนุนให้ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า					
20	เลือกอาชีพที่ไม่ต้องทำงานซ้ำซากจำเจตลอดเวลา					
21	เลือกอาชีพที่งานนั้นมีความปลอดภัยในการทำงาน ไม่ต้องเสี่ยงภัย					
22	เลือกอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลอื่น ๆ ในสังคม					
23	เลือกอาชีพที่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานในหน่วยงาน					



ตอนที่ 4 แบบสอบถามองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละ 1 ช่อง

ข้อ	องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การแนะแนวของสถานศึกษา					
1	สถานศึกษาของนักเรียนจัดแนะแนวการศึกษาต่อเป็นประจำทุกปี					
2	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการศึกษาต่อ					
3	มีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในสถานศึกษาของนักเรียนเสมอ					
4	นักเรียนได้รับข้อมูล คำแนะนำในการศึกษาต่อจากอาจารย์ที่ปรึกษา					
5	อาจารย์แนะแนวให้ข้อมูล คำแนะนำในการศึกษาต่อแก่นักเรียน					
6	อาจารย์ที่ปรึกษาให้กำลังใจเรื่องการศึกษาของนักเรียนเป็นประจำ					
7	อาจารย์ที่ปรึกษาได้ติดต่อพูดคุยกับผู้ปกครองเรื่องการศึกษาต่อของนักเรียน					
8	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
	การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิด					
9	กลุ่มเพื่อนของนักเรียนชักชวนให้ศึกษาต่อ และนักเรียนก็เห็นด้วย					
10	นักเรียนต้องการศึกษาต่อระดับสูงเช่นเดียวกับญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดของนักเรียน					
11	หากกลุ่มเพื่อนของนักเรียนเลือกศึกษาต่อนักเรียนจะศึกษาต่อตามกลุ่มเพื่อน					
12	ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดให้ข้อมูลในการศึกษาต่อแก่นักเรียน					
13	กลุ่มเพื่อนเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ					
14	ญาติสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดแนะนำให้ศึกษาต่อ และนักเรียนก็เห็นด้วย					
15	กลุ่มเพื่อนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน					

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงครบทุกข้อ ค่ะ

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ
หนังสือราชการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

- | | |
|---|---|
| 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม อุตกฤษต์ | คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ |
| 2. อาจารย์ ดร. นรินาท แสนสา | หัวหน้างานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน
วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ |
| 3. อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง | ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร |



ที่ ทม 1012/ 4496

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๘ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณิ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาคู่ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ และ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม อุดกฤษฎ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาคู่ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาววรรณิ สอนพานิช และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 01-4419897



ที่ ทม 1012/ 4497

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

6 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณิ์ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธ์ และ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์นิรนาท แสนสา หัวหน้างานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจแบบสอบถามให้ นางสาววรรณิ์ สอนพานิช และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 01-4419897



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5618, 5731

ที่ ทม 1012/ 4494

วันที่ ๘ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาววรรณิ สอนพานิช. นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาคู่ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ และ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ฉันทิรา จารุเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาคู่ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาววรรณิ สอนพานิช และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



ที่ ทม 1012/4510

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

6 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณิ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มี ความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธ์ และ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามองค์ประกอบ ที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววรรณิ สอนพานิช ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ มือถือ 01-4419897

ที่ ทม 1012/ 4605



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณิ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ และ อาจารย์สัญญากร ชุทรัพย์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 359 คน ในวิทยาลัยพาณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพาณิชยการบางนา วิทยาลัยพาณิชยการอินทราชัย วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา คอบแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววรรณิ สอนพานิช ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามิหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 01-4419897



ที่ ศธ 0911/ 2635

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

มิถุนายน 2546

เรื่อง อนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1012/4605 ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2546

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า นางสาววรรณิ สอนพานิช นิติระดับปริญญาโท วิชาเอก
ธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลในสถานศึกษาสังกัดกรม
อาชีวศึกษา รวม 6 แห่ง เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ
เลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกอง
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร” รายละเอียดทราบแล้ว นั้น

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสาววรรณิ สอนพานิช ดำเนินการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อทำปริญญานิพนธ์ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 6 แห่ง ตามรายชื่อที่แนบได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและ
ลายมือชื่อกำกับที่มุมบนด้านขวาของทุกแผ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาจัดส่งผลงานการทำวิทยานิพนธ์ให้กรมอาชีวศึกษา
ทราบในโอกาสต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสิริรักษ์ รัชสุสานติ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0 2281 5555 ต่อ 1802



ที่ ศธ 0911/ 2636

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๒๖ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 93 ชุด

ด้วย นางสาววรรณิ์ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ ชั้นปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววรรณิ์ สอนพานิช แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๕- ๗

(นางสิริรักษ์ รัชสุสานติ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0 2281 5555 ต่อ 1802



ที่ ศธ 0911/
2636

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๙๖ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการบางนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 106 ชุด

ด้วย นางสาววรรณิ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ ชั้นปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววรรณิ สอนพานิช แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางศิริรักษ์ รัชสุสานติ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0 2281 5555 ต่อ 1802



ที่ ศธ 0911/ 2636

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๗๖ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 90 ชุด

ด้วย นางสาววรรณิ์ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ ชั้นปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววรรณิ์ สอนพานิช แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๓ - ๗

(นางสิริรักษ์ รัชฐานติ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0 2281 5555 ต่อ 1802



ที่ ศธ 0911/ 2636

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๘๖ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 37 ชุด

ด้วย นางสาววรรณิ์ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพณิชยการ ชั้นปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววรรณิ์ สอนพานิช แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสิริรักษ์ รัชฐานติ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0 2281 5555 ต่อ 1802



ที่ ศธ 0911/ 2636

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๙3 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 19 ชุด

ด้วย นางสาววรรณิ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ชั้นปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววรรณิ สอนพานิช แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสิริรักษ์ รัชสุสานติ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0 2281 5555 ต่อ 1802



ที่ สธ 0911/ 2636

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๖ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย บริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 14 ชุด

ด้วย นางสาววรรณิ์ สอนพานิช นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ ชั้นปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาววรรณิ์ สอนพานิช แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๕ - ๗

(นางสิริรักษ์ รัชสุสานติ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0 2281 5555 ต่อ 1802

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววรรณิ์ สอนพานิช
วันเดือนปีเกิด	15 เมษายน 2504
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	99/36 หมู่ 7 ซอยทองพูน 2 ถนนบางแวก ตำบลบางไผ่ เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม 90 ถนนเทศบาล อำเภอมะเมือง นครปฐม 73000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง
พ.ศ. 2523	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
พ.ศ. 2525	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
พ.ศ. 2531	บธ.บ. (การจัดการ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร